

JEDOVNICKÝ ZPRAVODAJ

KVĚTEN/ČERVEN 2013

Obsah

Informace z rady a zastupitelstva	3
Další důležité informace pro občany	6
Z policejních záznamů	6
Společenská kronika.....	8
Co se děje v mateřské škole.....	9
Z lavic základní školy	13
Novinky a zajímavosti ze ZUŠ	20
Děti a mládež.....	24
Historie.....	27
Duchovní sloupek	35
Pozvánky.....	37
Reklamy – inzerce.....	39

Na obálce: Hostinec U Šimáků čp. 89 před 100 lety

Kresba *Mgr. Jitky Vávrové* tentokrát přináší kresbu budovy nezaniklé, nezapomenuté – jen poněkud změněné... Jde o hostinec čp. 89 na křižovatce cest do Křtin (či Brna), Blanska, Jedovnic a Chaloupek (či Rudice). Byl založen u konce hráze vypuštěného Podvorského rybníka, nad krátkým potokem, který propojoval výtok z Podvorského rybníka s tehdy ještě existující zátokou rybníka Dymáku. Ta byla zavezena po 2. světové válce a dnes přes ni vede silnice na Brno.

Na obrázku vidíme hostinec ve směru příjezdu od Blanska, jak vypadal na pohlednicích z let 1909 a (asi) 1912. Fasáda byla členěna svislými a vodorovnými žlábkami v omítce do tzv. kvádrování. To bylo na nárožích ještě zvýrazněno tzv. armováním – omítkovou nápodobou nárožních kamenů. Připočteme-li k tomu nad-

okenní římsy, vystouplý sokl a členěná okna, musím s povzdechem konstatovat, že dříve se stavěly domy hezčí. Šlo ovšem o tehdy módní úpravu fasády, podobně byly upraveny i další budovy – například škola z roku 1900 (*viz zpravodaj 9+10/2011*). Za zmínku stojí i nezasklený větrací otvor půdy na vrcholu štítu, komín prozrazující umístění kuchyně a sloup s drátovým vedením. Podle kronikáře J. Roudného byly Jedovnice elektrifikovány v r. 1923, mělo by tedy jít o sloup telegrafní. V malém odstupu před štítovou zdí vedl po hranici parcely dřevěný pútek, přehlédnou nelze ani čtyři patníky lemující tehdejší cestu na Brno (proto dnes nese tato ulička jméno Brněnská).

Více najdete na str. 27.

Josef Plch

JEDOVNICKÝ ZPRAVODAJ – KVĚTEN – ČERVEN 2013 / číslo 3, ročník XXIII

Dvuměsíčník Úřadu městyse Jedovnice – vychází zdarma. Uzávěrka tohoto čísla 18. 5. 2013.

Adresa redakce: Havlíčkovo nám. č. 71, 679 06 Jedovnice, tel. 516 528 213, fax. 516 442 722,
e-mail: zpravodaj@jedovnice.cz

Šéfredaktor: Božena Ševčíková, zástupce šéfredaktora: Mgr. Soňa Plchová.

Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátit a upravovat. Za obsahovou správnost materiálů zveřejněných ve Zpravodaji odpovídají autoři, nevyžádané příspěvky redakce nevrací.

Registrační číslo MK ČR E 11383. Tiskne Grafex s. r. o.

Uzávěrka příštího čísla (ČERVENEC-SRPEN) ve středu 17. 7. 2013

Ceník inzerce: plošná inzerce - 1000 Kč celostránková, 500 Kč polovina stránky, 250 Kč čtvrtina stránky; rádková inzerce - 60 Kč za 1 rádek, za každý další +20 Kč.

Informace z rady a zastupitelstva

Usnesení ze schůze Rady městyse Jedovnice č. 50 ze dne 25. 3. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí:

Rada městyse schvaluje

- výjimku z OZV č. 5/2005 O konání veřejných produkcí dne 18. 5. 2013 do 01.00 hodin, žadatel J. Pernica, Jedovnice
- výjimku z OZV č. 5/2005 O konání veřejných produkcí ve dnech 24. 5. 2013–25. 5. 2013 do 01.00 hodin, žadatel DHL Express, s. r. o., Ostrava
- Dodatek č. 4 k Jednacímu řádu Rady městyse Jedovnice dle předloženého návrhu

Rada městyse souhlasí

- se stavbou Domu pro seniory Rezidence Riviéra, žadatel PS–estate, s. r. o. Brno, dle předloženého návrhu
- se stavbou vrtané studny, žadatel SVAK Boskovice, dle předloženého návrhu
- se stavebními úpravami rodinného domu, žadatelka L. Kotisová, Jedovnice
- se stavbou vodovodní přípojky, žadatelka J. Pořízková, Jedovnice, dle předloženého návrhu

- se stavbou rodinného domu, žadatelka J. Ševčíková, Jedovnice, dle předloženého návrhu

Rada městyse bere na vědomí

- konání motoristického srazu majitelů vozidel Chevrolet – Daewoo ve dnech 17. 5. 2013–19. 5. 2013 v kempu Olšovec
- zápis z jednání Komise pro mezinárodní spolupráci ze dne 21. 3. 2013

Rada městyse opravuje

- termín povolení konání taneční zábavy na 20. 7. 2013 místo 27. 7. 2013 a rovněž změnu termínu výjimky z OZV č. 5/2005 O pořádání veřejných produkcí na 20. 7. 2013 místo 27. 7. 2013, žadatelka I. Kocmanová, Jedovnice

Rada městyse projednala

- návrh firmy Koplast, spol. s r. o. Jedovnice na způsob řešení vyrovnání pozemků mezi městysem Jedovnice a firmou Koplast, spol. s r. o. Jedovnice v lokalitě průmyslová zóna. Bude předložen zastupitelstvu městyse

Usnesení ze schůze Rady městyse Jedovnice č. 51 ze dne 10. 4. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí:

Rada městyse schvaluje

- Zadávací podmínky na vybavení sběrného dvora Jedovnice

- Zadávací podmínky projektu Úspory energie a využití OZE v areálu ATC Olšovec, dle předloženého návrhu

Usnesení ze schůze Rady městyse Jedovnice č. 52 ze dne 18. 4. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí:

Rada městyse schvaluje

- návrh příspěvků do kroniky městyse za rok 2012
- pronájem části parcely č. 288/8, která je v majetku městyse, za účelem letního pose-

zení, žadatelé V. Dvořáčková, L. Vaculík, Jedovnice, dle předloženého návrhu

- smlouvu o nájmu pozemku mezi městysem Jedovnice a H2O Brno – sportovní klub vodního motorismu, Brno, dle předloženého návrhu

- výjimku z OZV č. 5/2005, O pořádání veřejných produkcí, žadatel R. Ognar, Jedovnice, na 22. 6. 2013 do 01 hodin
- bezplatný pronájem sálu kulturního domu na konání shromáždění 1. května 2013, žadatel MO KSČM
- užívání části parkoviště Barachov na sraz vozů Peugeot klubu dne 27. 4. 2013 od 9 do 21 hodin, žadatel R. Dyčka Dvořák, Blansko, dle předloženého návrhu
- rozpočtové opatření č. 1/2013 dle předloženého návrhu
- rezignaci M. Šebely, Jedovnice, na členství v Komisi pro kulturu, vzdělávání, sport a volný čas, z důvodu změny trvalého pobytu
- konání závodů a akcí na rybníku Olšovec Jachetním klubem Olšovec, o. s., Adamov v roce 2013
- oznámení o konání shromáždění 1. května 2013 od 14 hodin u kulturního domu, žadatel MO KSČM
- konání cyklistického závodu Moravským krasem – Lichtenstein tour 2013 dne 8. 5. 2013
- konání cyklistické akce Testfest dne 27. 4. 2013 od 10 do 18 hodin, pořadatel V-Press, s. r. o., Praha
- poděkování ZO ČSV za finanční příspěvek na činnost pro rok 2013
- poděkování J. Jalového ze SPŠ Jedovnice městyši za finanční podporu akce Republikové finále AŠSK ve florbalu středních škol
- výsledek kontroly FÚ Blansko na dotace s výsledkem bez závad

Rada městyse souhlasí

- se změnou umístění stavby kanalizační přípojky pro novostavbu RD, žadatel Ing. E. Volf, Blansko, dle předloženého návrhu
- s provedením opravy vodovodní šachty, žadatel Občanské sdružení Voda 2013, Troubsko, dle předloženého návrhu
- s umístěním včelínů, žadatel Ing. J. Vágner, Jedovnice, dle předloženého návrhu
- s přístavbou chaty č. e. 195, žadatel R. Srstka, Brno, dle předloženého návrhu
- s vybudováním příjezdové cesty, žadatelé I. a J. Kuncovi, Rudice, dle předloženého návrhu

Rada městyse bere na vědomí

- provedení úprav ve firmě Koplast, spol. s r. o. Jedovnice a výsledek následného měření
- akceptování žádosti o podporu ze SFŽP v rámci OP ŽP – MŠ Jedovnice – zahrada v přírodním stylu
- potvrzení Česko – německého fondu budoucnosti Praha o přijetí žádosti o dotaci na návštěvu komise pro partnerství z Aschheimu v Jedovnicích na slavnostech sv. Petra a Pavla

Rada městyse vydává

- souhlas městyse Jedovnice s provozem firmy Koplast, spol. s r. o. Jedovnice

Rada městyse neschvaluje

- Dodatek č. 3 k nájemní smlouvě ze dne 3. 1. 2011 dle předloženého návrhu, mezi městysem Jedovnice a J. Štafou, Jedovnice

Rada městyse rozhodla

- na základě doporučení výběrové komise o zadání veřejné zakázky Stavební práce Sběrný dvůr odpadu Jedovnice firmě EURO-VIA CS, a. s., odštěpný závod oblast Morava, závod Morava jih, Brno

Rada městyse vyslovuje

- poděkování J. Roudnému za příkladné vedení kroniky městyse

Usnesení ze schůze Rady městyse Jedovnice č. 53 ze dne 30. 4. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí:

Rada městyse schvaluje

- konání kynologické akce ve dnech 4. 5.–5. 5. 2013 a 11. 5.–12. 5. 2013 v autokempu Olšo-

vec, žadatelka Ing. E. Nezvalová, Kostelec na Hané

- bezplatný pronájem sálu KD 12. 5. 2013 na oslavu Dne matek, žadatel MO KDU-ČSL, Jedovnice

Rada městyse souhlasí

- s řešením úspor energií spotřebovávaných městysem Jedovnice prostřednictvím Energie pod kontrolou, o. p. s., Hodonín

Rada městyse rozhodla

- na základě doporučení výběrové komise o zadání veřejné zakázky Výkon technického dozoru investora pro stavbu Sběrný dvůr odpadu Jedovnice firmě Ing. J. Lády, Brno

Usnesení č. 22 ze zasedání Zastupitelstva městyse Jedovnice ze dne 29. 4. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí Zastupitelstvo městyse Jedovnice:

1. schvaluje zapisovatelku Marii Gabrielovou, tajemnici ÚM
2. schvaluje ověřovatele zápisu Ing. Oldřicha Horáka, Mgr. Hanu Šiblovou
3. schvaluje program zasedání dle předloženého a doplněného návrhu
4. zastupitelstvo městyse zvolilo Mgr. Annu Bayerovou místostarostkou městyse Jedovnice
5. zastupitelstvo městyse zvolilo Ing. Josefa Plcha členem rady městyse Jedovnice
6. schvaluje pořízení změny územního plánu zahrnující pozemky p. č. 2113, 2114, 2112/7, 2111, část 2112/1 v k. ú. Jedovnice, týkající se změny využití z plochy OK (občanská vybavenost komerční) na plochu občanské vybavenosti „domov pro seniory“
7. schvaluje Smlouvu o dílo č. 3/2013 mezi městysem Jedovnice a J. Sadílkem, Bystřice nad Perštejnem, na zhotovení rešerše Historický vývoj stavebních památek a osídlení městyse Jedovnice, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu podpisem smlouvy
8. schvaluje přijetí dotace na poskytování sociálních služeb z MPSV Praha poskytované prostřednictvím JMK ve výši 209.000 Kč
9. schvaluje změnu v rozpočtu městyse na rok 2013 na par. 6409/5901 na 657.000 Kč a na pol. 8115 na 2,706.900 Kč
10. schvaluje rozpočtové opatření č. 1/2013 dle předloženého návrhu
11. schvaluje kupní smlouvu na odkup automobilu mezi městysem Jedovnice a městem Blansko dle předloženého návrhu a pověřuje starostu podpisem kupní smlouvy
12. schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene na parcelách číslo 8, 10, 14/1, 15/1 v k. ú. Jedovnice, které jsou majetkem městyse, mezi městysem Jedovnice a JMP Net, s. r. o., Brno, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu podpisem smlouvy
13. schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene na parcelách číslo 1375/26, 1375/27, 990 a 991/1 v k. ú. Jedovnice, které jsou majetkem městyse, mezi městysem Jedovnice a JMP Net, s. r. o., Brno, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu podpisem smlouvy
14. schvaluje Dohodu o změně obecní hranice mezi městysem Jedovnice a obcí Senetářov dle předloženého návrhu

Usnesení č. 23 ze zasedání Zastupitelstva městyse Jedovnice ze dne 13. 5. 2013

Na základě předložených zpráv a projednaných záležitostí Zastupitelstvo městyse Jedovnice:

1. schvaluje zapisovatelku Marii Gabrielovou, tajemnici ÚM
2. schvaluje ověřovatele zápisu Ing. Josefa Plcha, Ing. Josefa Matušku
3. schvaluje program zasedání dle předloženého a doplněného návrhu
4. schvaluje Smlouvu o dílo mezi městysem Jedovnice a firmou EUROVIA CS, a. s., odštěpný závod oblast Morava, závod Morava jih, Brno, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu podpisem smlouvy
5. schvaluje Mandátní smlouvu na zakázku Výkon technického dozoru investora na stavbu Sběrný dvůr odpadu Jedovnice II

- mezi městysem Jedovnice a Ing. J. Ládym, Brno, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu podpisem smlouvy
6. schvaluje Dodatek č. 2 k mandátní smlouvě č. SML-Z-M-12-027 mezi městysem Jedovnice a Regionální poradenskou agenturou, s. r. o, Brno, dle předloženého návrhu, a po-

věřuje starostu městyse podpisem dodatku č. 2

7. pověřuje starostu podpisem smlouvy o dílo na Vybavení sběrného dvoru Jedovnice II s firmou doporučenou výběrovou komisí a schválenou radou městyse

Další důležité informace pro občany

Rozkvetlé Jedovnice 2013

Kulturní komise vyhlašuje další ročník soutěže Rozkvetlé Jedovnice, opět ve třech tradičních kategoriích **Nejhezčí balkon / lodžie, Nejhezčí zahrádka / předzahrádka a Nejhezčí okno.**

Nejlepší tři v každé kategorii budou vyhodnoceni a odměněni. Fotografování proběhne v měsíci červenci z míst veřejně přístupných. Komise se rozhodla opakovat loňský systém - že ti, kdo byli oceněni v minulém roce, budou tentokrát „mimo soutěž“, aby se dostalo i na ty,

kterí třeba pravidelně zůstávají těsně „pod čarou“. A úspěšným z minulého ročníku nabídneme účast v hodnotící komisi. Pokud máte zájem se do soutěže zapojit, přihlaste se (není podmínkou) u paní Ševčíkové na úřadě (e-mail kultura@jedovnice.cz, tel. 516 528 213) - nebo třeba pošlete fotografii či tip (nemusí se týkat jen vlastního).

Ing. Josef Plich, předseda kulturní komise

Z policejních záznamů

Zpráva o činnosti Policie městyse Jedovnice za období od 19. 3. 2013 do 18. 5. 2013

Obecní policie řešila v uplynulém období následující události :

- Asistence a zajištění místa dopravní nehody, která se stala na ulici Jiráskova. Případ si na místě převzala PČR Dopravní nehody Blansko-Vyškov.
- 3 případy parkování v zákazu zastavení a stání a 1x parkování před vjezdem na ulici Na Kopci. Přestupky vyřešeny následně uložením blokové pokuty.
- Nález peněženky s finanční hotovostí na Havlíčkově náměstí. K nálezů sepsán úřední záznam a provedeno předání věcí majiteli.
- Přijato oznámení o ztrátě fotoaparátu zn. Canon na trase Račice - Jedovnice. Ve věci sepsán úřední záznam pro případ nálezů fotoaparátu a navrácení majiteli.
- Krádež popelnice na ulici Na Kopci. Přestupek proti majetku šetří OPMJ.
- Žádost ekonomického odboru, ohlašovny úřadu městyse Jedovnice ke zjištění trvalého pobytu. Zjištěné informace obratem zaslány žadateli.
- 2x nález klíče na Havlíčkově náměstí a na ul. Na Kopci. O nálezů sepsán úřední záznam. Klíče předány majitelům.
- 2x přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami – kouření na místech zákonem zakázaných – na zastávce autobusů na Havlíčkově náměstí. Přestupek vyřešen na místě uložením blokové pokuty.
- Nález registrační značky od vozidla. RZ byla po provedeném zjištění provozovatele OA předána. O nálezů sepsán úřední záznam.
- 3x přijato oznámení - přestupky v dopravě – parkování na vyhrazeném parkovišti – přestupky vyřešeny uložením blokové pokuty.

- Přijato oznámení o nálezů mobilního telefonu. Po provedeném šetření a zjištění majitele mobilního telefonu došlo k jeho předání. O nálezů sepsán úřední záznam.
- 1x žádost Městského úřadu Blansko o doručení písemnosti do vlastních rukou.
- Na základě doručeného podnětu ze Základní školy Jedovnice a od občanů Jedovnic bylo provedeno šetření k majiteli psa rasy německý ovčák, který nepřímo ohrožuje a obtěžuje kolemjdoucí při cestě na základní školu a na ul. Na Větráku. Majitel psa provedl opatření, aby nedošlo k napadení a zranění kolemjdoucích osob na místní komunikaci. O provedeném opatření byl sepsán úřední záznam.
- OPM Jedovnice přijala žádost mateřské školy o provedení besedy. Beseda proběhla dne 30. 5. 2013 v dopoledních hodinách na zahradě MŠ.
- Přijato oznámení ke kácení vzrostlých stromů na ul. Podhájí v lokalitě starého lomu. Po provedeném šetření na místě samotném bylo zjištěno, že tato činnost je schválena správcem obecních lesů. V dané lokalitě se provádí plánovaný průřezů vzrostlých dřevin. O provedeném oznámení a šetření byl sepsán úřední záznam.
- Provedeno jednání vyvolané Obecní policií městyse Jedovnice týkající se dopravní situace v městyse. Na tomto jednání byla řešena úprava křižovatky při výjezdu z městyse směrem na obce Vilémovice a Kotvrdovice (Za Kostelem). Jednání se zúčastnili zástupci městyse, OPMJ, Policie ČR, Městského úřadu - odd. silničního hospodářství a zástupce SÚS Blansko. Z jednání byly navrženy způsoby řešení uspořádání dopravního označení křižovatky a dalších míst v městyse, které bude starosta městyse nárokovat na Správu a údržbu silnic Blansko, aby byla tato věc v blízké budoucnosti vyřešena.
- Přestupek proti veřejnému pořádku - neoprávněný zábor veřejného prostranství v lokalitě Na Větráku. Přestupek šetří OPMJ.
- Přestupek proti veřejnému pořádku - strážníkům bylo oznámeno, že na zastávce v Chaloupkách leží muž, který nejeví známky života. Na místě hlídka strážníků zjistila, že mladý muž vlivem silné podnapilosti uleh v přístřešku zastávky na zem a usnul. Z důvodu obav o život mladého muže byla na místo přivolána rychlá záchranná služba. Po předběžně lékařské prohlídce na místě byl mladý muž převezen do Nemocnice Blansko k dalšímu podrobnému vyšetření. Případ šetří OPMJ.
- 1x zajištění cyklistického závodu a 1x srazu vozidel zn. Chevrolet - regulace dopravy na ul. Palackého a ul. Jiráskova.
- Přestupek proti majetku - strážníkům bylo oznámeno, že v Chaloupkách neznámí muži kradou železný odpad. Na místě hlídka strážníků zadržela čtyři muže, kteří do zavazadlového prostoru osobního vozidla nakládali železný šrot. Po zjištění totožnosti a vyložení železného šrotu byl přestupek na místě vyřešen uložení blokove pokuty.
- Asistence při zásahu likvidace spadlého stromu na místní komunikaci na ul. Habeš. K věci sepsán úřední záznam.
- 1x případ poškození omítky na hospodářské budově na ul. U Hrubé lípy a zranění osoby způsobené přívěsným vozíkem. Po příjezdu na místo a zjištění stavu věci byl případ předán na místě hlídce PČR Blansko-Vyškov. K oznámení sepsán úřední záznam.
- 1x případ krádeže kamení v k. ú. obce Rudice. Věc byla po oznámení předána na Obv. odd. PČR Blansko pro místní územní nepříslušnost šetření ze strany OPMJ. K oznámení sepsán úřední záznam.
- 1x oznámení o poškození čelního skla na zaparkovaném motorovém vozidle při sečení travnaté plochy na Havlíčkově náměstí. K věci sepsán úřední záznam.
- 1x přestupek proti občanskému soužití mezi druhem a družkou v chatové oblasti. Přestupek vyřešen na místě domluvou.
- 1x případ sraženého psa na silniční komunikaci na Havlíčkově náměstí. K věci sepsán úřední záznam.
- 7x oznámení o dopravním přestupku na Městský úřad Blansko - oddělení dopravně správních agend řidičů, kteří v k. ú.

- Jedovnic spáchali dopravní přestupek a s vyřešením přestupku na místě nesouhlasili.
- 2x případ rušení nočního klidu na Havlíčkově náměstí. Přestupky proti veřejnému pořádku vyřešeny na místě domluvou.
 - 1x kontrola podomních prodejců, zjištění totožnosti a oprávnění k nabízení služeb.
 - 2x odchyt volně pobíhajících psů. Po zjištění majitelů psi předáni. Přestupky – porušení OZV – vyřešeno uložením blokové pokuty.

- 1x případ nedovoleného pálení rostlinného odpadu – porušení OZV – přestupek na místě vyřešen domluvou.
- Celkem 53 přestupků v dopravě – vyřešeno blokově.

Luděk Kolář – velitel Obecní policie městyse Jedovnice

Z policejního zápisníku

Kradl v garáži

Dětskou motorku, ale také nářadí a elektrikařský materiál si odnesl dosud neznámý pachatel koncem dubna z jedné z garáží v Jedovnicích. Majiteli, který prostor nechal neuzamčený, tak vznikla škoda za téměř 40 tisíc korun.

Pro cigarety mimo otvírací dobu

Hned do dvou prodejen potravin v sousedních obcích na Blanensku se vloupal v noci na pondělí 15. dubna dosud nezjištěný pachatel. Jednou z nich byla prodejna potravin v Je-

dovnicích, kde zloděj rozbil skleněnou výplň vstupních dveří a z prodejny si odnesl nejen cigarety, ale také žvýkačky. Celkem způsobil škodu za téměř 8 tisíc korun. Podobný případ se stal ve stejnou dobu také v nedalekých Kotvrdovicích. Pachatel tam také rozbil sklo ve dveřích do prodejny, dostal se dovnitř a porbral odtud množství cigaret různých značek v hodnotě asi 14 tisíc korun, na dveřích způsobil škodu za další 4 tisíce korun.

*por. Mgr. Iva Šebková,
tisková mluvčí Policie ČR*

Společenská kronika

Jubilanti

Blahopřejeme všem jubilantům, kteří oslaví narozeniny v měsíci květnu a červnu 2013.

Přejeme jim pevné zdraví, štěstí a spokojenost do dalších let života.

Květen

- 3. 5. Marie Šebelová, Zahradní 699
88 roků
- 6. 5. Helena Formánková, Za Kostelem 455
83 roků
- 14. 5. Olga Dvořáčková, K Propadání 228
87 roků
- 15. 5. Vlastimil Hédl, Na Kopci 512
80 roků
- 17. 5. Danuše Charvátová, Podhájí 211
83 roků

- 18. 5. Marie Kovářová, Podhájí 399
84 roků
- 19. 5. Drahoslava Nejezchlebová, Tyršova 317
84 roků
- 29. 5. Jiřina Ševčíková, Za Kostelem 439
90 roků
- 30. 5. Blažena Kunovská, Habeš 340
81 roků

Červen

- 2. 6. František Kaderka, Zahradní 699
91 roků
- 9. 6. Jaroslav Kunovský, Habeš 340
85 roků
- 16. 6. Vlasta Ševčíková, K Propadání 405
89 roků

Vítáme mezi námi

V obřadní síni jsme uvítali tyto děti:

Marka Dvořáka, nar. 14. 9. 2012,
Jedovnice, Zahradní 676
Barboru Doleželovou, nar. 10. 1. 2013,
Jedovnice, Za Kostelem 450

Danielu Štraitouvou, nar. 5. 2. 2013,
Jedovnice, Zahradní 733
Lukáše Vaverku, nar. 9. 2. 2013,
Jedovnice, Jiráskova 383
Zdeňka Nečasová, matrikářka ÚM Jedovnice

Co se děje v mateřské škole

Jak jsme prožívali jaro v mateřské škole

První jarní dny žila naše mateřská škola přípravami na **velikonoční svátky**. Ty se sice „oblékly“ do zimního kabátku, ale v naší školce to vypadalo vskutku jarně.

Děti ze třídy Kačenek společně vytvořily a vynesly Smrtku neboli Moranu.

Paní učitelky s dětmi si povídaly o velikonočních tradicích v pašijovém týdnu, zdobily kraslice, pletly z vrbového proutí pomlázky a zasévaly obilí.

Ve třídě Žabiček a Kačenek připravily děti papírové dekorace, které rozvěsily před vchodem do školky. Chtěli jsme tím dát najevo, že Velikonoce – svátky jara – jsou zde.

Také ve třídě Hastrmánek a Kapříků se konec měsíce března nesl v duchu Velikonoc. Děti si nabarvily vyfouknutá vajíčka, zasely obilí a samy o něj pečovaly. Svůj květináček doplněný papírovou slepičkou a vajíčky si s radostí odnesly domů.

Nezapomněli jsme ani na naše **spoluobčany v DPS**, pro které děti vyrobily přáníčka a společně s paními učitelkami jim pěknou básničkou popřály veselé Velikonoce.

V měsíci dubnu nás i veřejnost pozvali malí herci z divadelního kroužku na **představení pohádky „Kouzelná píšťalka“**. V tomto školním roce uvidíme ještě jedno divadelní představení v jejich osobitěm podání, a to v měsíci červnu.

Devátého dubna jsme poprvé se slovy „podívejte, čááááá“ uviděli na našem komíně **prvního čápa**, který se k nám vrátil až z daleké Afriky. Hned druhý den přiletěl i druhý čáp a my mohli sledovat jejich vítací rituály.

V polovině dubna bylo v naší školce o něco vešleji než jindy, postaraly se o to děti, které se s mámou a tátou chystaly k zápisu. Navštívily nás hned dvakrát během týdne. Poprvé si přišly pohrát do tříd v **den otevřených dveří** a podruhé se šly představit paní učitelce a paní ředitelce při **zápisu**. Děti nevěděly, na co reagovat dříve. Jejich zvědavá očka tékala po hračkách, dárkách, které pro ně připravily starší děti, a vlastně po všem, co bylo k vidění. Se všemi přijatými dětmi se těšíme v září na viděnou.

Konec měsíce dubna byl ve znamení **dopravy a bezpečnosti** v silničním provozu. Vyvrcholením bylo postavení dopravního hřiště na zahradě školy. Nechyběly tu nakreslené křižovatky, chodníky pro chodce, semafor, dopravní značky a samozřejmě policista, kontrolující, zda se někdo nedopouští přestupků.

Poslední dubnový den patřil **pálení čarodějnic**, a tak na jedno odpoledne rodiče převlékli své děti do čarodějnických obleků a přišli s nimi strávit čas na naši zahradu, kde na ně čekala spousta zábavy, her a legrace. Jejich rozzařené tváře byly nejlepším důkazem, že akce klubu rodičů se vydařila.

Další téma bylo **naš domov, rodina a moje maminka**. Prostory školy zdobily dětské kresby na výše zmíněná témata. Pilně jsme se připravovali na besídku pro maminky k jejich svátku.

„Proč jsme se tak vystrojili, vy se tomu divíte? Maminky dnes svátek mají, cožpak o tom nevíte?“

Školkou zněly písně, básně a hádanky o jaru, maminkách, tančily se tanečky. S láskou vyrobily děti pro maminku dárek – kytičku, srdíčko i malé prostírání. Děti s radostí a usměvavými tvářemi předvedly, co všechno se společně se svými učitelkami naučily. Odměnou jim byl potlesk, slova chvály i slzy dojetí. Vystoupení v jednotlivých třídách se přítomným velice líbila.

Při odchodu z besídky se děti s maminkami zastavovaly před výstavou dětských prací s názvem *Moje máma*. Děti se „chlubily“ svými výtvy a maminky jim tiše i nahlas obdivovaly tyto kresbičky.

Děti z I. budovy byly s kytičkou popřát k svátku matek i babičkám v domě s pečovatelskou službou. Je to milý svátek, kdy můžeme našim maminkám a babičkám vyjádřit poděkování za jejich lásku a starostlivost. Týká se to nejenom malých dětí, ale i nás dospělých, protože

pokud máme svoji maminku, jsme alespoň v jejich očích stále dětmi.

A aby tatínkům a dědečkům nebylo líto, že s nimi neoslavíme Den otců, rozhodli jsme se pro ně a jejich děti uspořádat **odpoledne ve znamení staročeských her**. Takže kdo přišel 15. května (mimořadně na Den rodiny) na zahradu mateřské školy, mohl zavzpomínat na mladá léta a zahrát si hru zvanou čára, dále pak tlučení špačků, kiškrle a cvrnkání kuliček.

Do sportovního klání se zapojilo více než 20 rodinných týmů. Ocenění „Táta roku“ získali všichni tátové a dědečkové, kteří se soutěže zúčastnili (viz foto). Pro děti byl připravený nafukovací balonek a malá sladkost.

Asi nejvíce zážitků nás čeká v posledních měsících školního roku. A poté přijdou prázdniny, které již netrpělivě ťukají na dveře. Všichni se na ně moc těšíme.

Paní učitelky ze školky

Čarodějnické odpoledne na zahradě mateřské školy pořádané Klubem rodičů

V pondělí 29. dubna se na zahradě mateřské školy konalo již tradiční pálení čarodějnic.

Čarodějnické odpoledne bylo zahájeno tanečkem, který nacvičily děti z pohybového kroužku.

Ani letos nemohli chybět čaroděj s čarodějnicí. Pro děti byly nachystané tři úkoly. Výroba košťátka, hod bramborou a jízda papírovým autíčkem.

Všechny děti dostaly kartičky s novými – čarodějnickými – jmény. Za každý splněný úkol dostaly do těchto kartiček razítko.

Se třemi nasbíranými razítky se mohly děti těšit na odměnu.

Kdo měl zájem, mohl si nechat namalovat pěkný obrázek na obličej.

Na připraveném ohništi jsme si nakonec opekli párky a spálili jsme čarodějnicí.

Radimek: „Odpoledne se nám dětem moc líbilo a těšíme se na příští rok.“

Děkujeme všem, kteří se podíleli na organizaci. Velké poděkování patří manželům Žižkovým,

kterí z nafukovacích balonků neúnavně tvořili meče, pejsky, kytičky a papoušky.

Ing. Kateřina Holubová

Kalendář akcí, aneb Na co se mohou rodiče a děti těšit v měsíci červnu?

- V týdnu **od 10. do 14. června** (den upřesníme) pořádáme v mateřské škole **Sportovní dopoledne**. Jedná se o dopolední akci v rámci školky, ale pokud máte možnost, přijďte sportovce podpořit.
- **14. června** pořádáme pro předškoláky **přespání v mateřské škole**. Kdo z předškoláků má zájem prožít zajímavý večer plný her a povídání a hlavně noc plnou dobrodružství (nebojí se přespát sám bez maminky), je vítán.
- **17. června** zahrají děti z **divadelního kroužku při mateřské škole pohádku „O houbových čarodějnicích“**. V dopoledních hodinách pro děti ze školky a odpoledne pro rodiče a ostatní příznivce divadelního umění. Více informací se dozvíte na plakátku.
- **18. června** pořádáme rozloučení s předškoláky. Pro děti, které od příštího školního roku nastupují do ZŠ, i pro jejich rodiče se koná **slavnostní pasování na školáky** s pohádkovými loutkami, hrami, soutěžemi, v programu si budete moci také zatancovat, zazpívat nebo nakrmit draka! **Jedná se o akci společnou pro rodiče a děti. Zúčastnit se mohou všechny děti a jejich rodiče, nejen předškoláci.**
- **19. června** pojedeme s dětmi na školní výlet do zábavního centra „Bongo“ Brno. V hale na ploše 2800 m² se nachází spousta atrakcí, které dětem nabízejí jedinečné zážitky. Každá z atrakcí představuje jiný světadíl či zemi, což umožňuje, že tak za pouhý jediný den můžou uskutečnit cestu kolem světa.
- **25. června** jsme do školky pozvali **společnost AFRIKANA** a zveme i vás, rodiče a děti, na **odpoledne plné africké kultury**, bubno-

vání a afrických tanců. Přijďte se rozloučit se školním rokem 2012/2013 a přivítat letní prázdniny.

- **27. června** pořádáme **besedu mezi rodiči dětí předškoláků, zástupci ZŠ Jedovnice a Městysse Jedovnice**. Na schůzce se dozvíte, co děti potřebují do 1. třídy, seznamy dětí a další důležité informace. Se svým programem vystoupí děti z kroužku přípravné hudební výchovy.

Všechny pořádané akce jsou organizovány pro děti a rodiče mateřské školy. Změna termínu vyhrazena.

PŘEJI VŠEM KOUZELNÉ PRÁZDNINY PROVONĚNÉ DÁLKAMI, SLUNÍČKEM, LETNÍM VÁNEM. A HLAVNĚ BEZ NEHOD!

Za kolektiv zaměstnanců mateřské školy Jitka Kučerová

Z lavic základní školy

Střípky ze života školy

DUBEN

2. 4. Lyžařský výcvikový kurz Tauplitz (Šíblová H.)
3. 4. Turnaj ve vybíjené starší žákyně (Hrazdírová D.)
9. 4. Anglické divadlo pro 7. ročník (Doleželová)
10. 4. Turnaj ve vybíjené mladší žákyně (Souček)
11. 4. Plavecké závody Sloup (Šíblová H.)
Florbalový turnaj O přeborníka Větráku (Souček)
16. 4. Zasedání Školské rady
17. 4. Anglické divadlo pro 6. ročníky (Doleželová)
18. 4. Odborná exkurze Historické Znojmo
Divadelní představení Brno – 1. stupeň
25. 4. Sběrová akce
Soutěž matematicko - fyzikální (Souček)
26. 4. Krajské kolo fotbalového turnaje Coca-Cola Cup (Srnc)
 - Turnaj ve vybíjené sdružení CIRSIUM (Souček)
29. 4. Poznávací jazykový pobyt Anglie (Doleželová)
Vzdělávací program E-on

KVĚTEN

7. 5. Okrskové kolo fotbalového turnaje McDonalds Cup (Teturová)

- Školní kolo bowlingového turnaje (Němec)
9. 5. Odborná exkurze - Bratislava (Hrazdírová, Srnc)
Odborná exkurze - Praha (Ottová)
10. 5. Florbalový turnaj mladší žáci (Souček)
15. 5. Znalostní soutěž CIRSIÁDA - matematika a český jazyk (Šíblová J.)
Okresní kolo fotbalového turnaje McDonalds Cup (Teturová)
16. 5. Znalostní soutěž CIRSIÁDA - informatika a anglický jazyk (Souček)
17. 5. Znalostní soutěž CIRSIÁDA - 1. stupeň (Smejkalová)
Fotografování třídních kolektivů
20. 5. Zahájení celoplošného testování žáků 5. a 9. ročníků (Vávra)
21. 5. Dějepisná exkurze - Praha (Šíblová J., Štěpánková)
22. 5. Volejbalový turnaj - starší žáci (Srnc)
23. 5. Turnaj sdružení CIRSIUM v přehazované (Hrazdírová)
29. 5. Odborná exkurze Spalovna Brno (Teturová)
30. 5. Překvapení ke Dni dětí
31. 5. Návštěva partnerské školy v Budišově nad Budišovkou
Vědomostní soutěž Malá Cirsíada
Přírodovědná vycházka do Moravského krasu (Nečasová)

-MS-

Tauplitz 2013

Odpoledne 1. 4. 2013 vyrazil z jedovnického náměstí plný autobus lyžařů, jak malých, tak i těch dříve narozených. Cílem naší cesty byly už počtvrté rakouské Alpy – Tauplitz.

Přivítaly nás zasněžené kopce, na kterých ležely místy až 3 metry sněhu. Pod vedením zkušených instruktorů děti sjížděly denně až do údolí do nejnižší stanice v Tauplitz a zpět na Lawinenstein do nadmořské výšky téměř 2000 m. Letos se nám dokonce povedlo svést se i v celých Alpách ojedinělým historickým vlekem, který je poháněný naftovým agregátem. Vyhledka z vrcholu na jeho konci byla nádherná. Viděli jsme jako na dlani nedaleký Dachstein a jezero Grundlsee.

Že se na horách počasí rychle mění, nám dokázala středa, kdy jsme se probudili do tzv. bílé tmy. Mnohým z nás toto počasí přivedlo zdravotní problémy a někteří museli dokonce lyžování ukončit dřív. To ale vůbec nevadilo, protože jsme odpoledne navštívili termální lázně a v teplé vodě jsme vyhnali únavu z těla.

Nádherné počasí ve čtvrtek a pátek nám vše vynahradilo. Ale to už jsme zase, bohužel, museli balit a chystat se na odjezd domů.

Letos našim učitelům pomáhali s výcvikem jako instruktoři učitelé lyžování z brněnské pedagogické fakulty. Ti sami byli velice překvapeni, jak výborné základy mají naše děti z olešnických kurzů. Často museli naše děti chválit za to, co už umějí a jak jsou již v tomto věku dobře technicky připravené. Bez obav si proto mohli dovolit s nimi sjíždět ty nejtěžší sjezdovky takovým způsobem, který nutil i „domorodce“ otáčet se za nimi a uznale pokyvovat hlavami.

Děti mezi sebou navázaly nová přátelství a celý týden vzorně spolupracovaly a velmi hezky se k sobě chovaly.

Ubytování příjemné, strava vynikající, vlídné prostředí a společnost, krásné lyžování, dobrá zábava a spokojenost všech dětí, rodičů i přátel mne snad opravňuje napsat – skol a zase za rok...

Mgr. Hana Šiblová

Anglické divadlo

V měsíci dubnu žáci 7. a 6. ročníku ZŠ Jedovnice navštívili dvě představení v anglickém jazyce.

V úterý 9. dubna to bylo představení „Jack the Ripper“, tedy Jack Rozparovač. Je to příběh ze staré Anglie, plné chudoby a zločinů. Jack Rozparovač je postava zahalená nejednou záhadou a do dnešního dne nebyla odhalena. Představení nastudovali žáci střední školy z Ostravy a pomocí velmi jednoduché scény vytvořili autentickou atmosféru Londýna.

Druhé představení jsme navštívili ve středu 17. dubna se žáky 6. tříd. Jednalo se tentokrát o známý příběh Alenky v říši divů (Alice in Wonderland) od Lewise Carrola. Tentokrát hrála divadelní skupina „The Domino theatre“ z Brna. Velmi chytře a vtipně zpracovaná scéna i text děti vtáhly do děje.

Vše probíhalo v Blansku na Kollárově ulici, v sále ZUŠ Blansko. Už se těšíme na nová představení v příštím roce.

Mgr. Hana Doleželová

Sloupský vodník

Dne 11. dubna 2013 se žáci naší školy zúčastnili nultého ročníku plaveckých závodů „Sloupský vodník“.

Dopadli jsme nad očekávání dobře. Kategorii mladších dívek vyhrála Simonka Svobodová ze

3. třídy, kategorii starších dívek vyhrála Bára Sedláková z 5. třídy, Zuzka Zukalová obsadila v této kategorii 2. místo. Karel Pernica z 5. třídy obsadil v kategorii starších žáků 4. místo.

Vyvrcholením celého závodu byla štafeta škol. Tu jsme plavali v tomto pořadí: Simonka Svobodová, Matyáš Vítek, Bára Sedláková a Karel Pernica. Ve velmi silné konkurenci se této štafete podařilo vyhrát a o 1 sekundu porazit sloupské plavce.

Poděkování za reprezentaci školy patří: Lucii Konečné, Matyáši Vítkovi, Žanetě Doleželové, Simoně Svobodové, Danieli Veselému, Julii Hrivíkové, Julii Příbylové, Báře Sedlákové, Zuzaně Zukalové, Kryštofu Vítkovi, Karlu Pernicovi, Václavu Pernicovi a Filipu Králíkovi.

Celou soutěž naše děti vystupovaly jako tým, fandily si, držely si palce a jako tým dohromady (každý nesl chvilku jako u olympijské pochodně) vyhraný pohár do školy. Blahopřejeme!

Mgr. Hana Šiblová

Úspěchy žáků ZŠ Jedovnice

Žáci jedovnické základní školy dosáhli v uplynulém období několika významných sportovních úspěchů.

Starší žáci se zúčastnili krajského kola celostátního fotbalového turnaje Coca-Cola Cup v Boskovicích. Ve velmi těžké konkurenci zde obsadili 4. místo.

Mladší žákyně se zúčastnily regionálního turnaje ve vybíjené v Lipovci. Po nešťastné porážce s domácím týmem v prvním zápase již všechna svoje utkání děvčata vyhrála a obsadila celkové výborné druhé místo.

Pozadu však nezůstali ani jejich mladší spolužáci, kteří se zúčastnili tradičního fotbalového

turnaje McDonalds. Okresní kola se konala v Blansku ve středu 15. 5. Ve starší kategorii jsme po těsných porážkách obsadili 4. místo na okrese, mladší družstvo složené ze žáků 1.–3. tříd v posledním zápase vítězstvím 7:0 nad ZŠ Lysice vybojovalo konečné 3. místo a získalo zaslouženě bronzové medaile.

Další, tentokrát vědomostní soutěže sdružení CIRSIUM se konaly ve Sloupu. V matematice se na prvním místě umístil Jarek Nesrovnal, na třetích místech Daniel Šváb, Bára Šiblová a Vojta Kocour, v českém jazyce se na 1. mís-

tě umístili Hynek Čejka a Monika Nováčková, na 3. místě skončila Klára Martinásková. V soutěži v anglickém jazyce se na prvních místech umístili Tereza Haasová, na 3. místě Monika Nováčková a Barbora Pernicová.

V pátečním klání mezi sebou bojovaly čtyřčlenné týmy žáků se SPU a zde naši žáci obsadili 2. resp. 4. místa ve svých kategoriích.

Těmito výsledky jsme potvrdili to, že znalosti žáků jedovnické základní školy jsou dlouhodo-

bě na vysoké úrovni a výsledky práce pedagogického sboru dosahují vynikajících kvalit.

Vedení školy děkuje všem žákům za příkladnou reprezentaci školy i městyse Jedovnice při všech akcích a přeje jim i vyučujícím, kteří je na tyto akce připravovali, hodně zdaru a pohody ve zbývajících dnech školního roku.

Mgr. Bc. Michal Souček, ředitel školy

Vyhodnocení sběrové akce

Za sběrový týden ve dnech 26.-30. 4. 2013 se podařilo sesbírat celkem 17 139 kg starého papíru.

Vedení školy děkuje všem žákům, rodičům a vyučujícím, kteří se do sběrové akce zapojili. Z peněz získaných za sběr budou ve čtvrtek 30. května 2013 v rámci Dne dětí překvapením odměněni všichni žáci, kteří se do sběru zapojili.

Z takto získaných peněz bude dále částečně uhrazena nová interaktivní tabule, která by měla být nainstalována během měsíce května do třídy 5. B, a nejlepším sběračům z každé třídy bude uhrazeno netradiční adrenalinové dopoledne ve středu 12. června 2013 na Barachově (aquazorbing, bungee running, slack line, kladkové luky, vzduchové pušky...).

Vedení školy

Jedovnická škola opět v Londýně

V letošním roce jsme opět zavítali do anglické metropole. Vyjeli jsme v neděli 28. 4. 2013, v 11 hodin dopoledne. Čekalo nás pět krásných a dobrodružných dní v Londýně a jeho okolí.

Cestou tam jsme jeli trajektem, tedy lodí. Z francouzského Calais trvá cesta do anglického Doveru asi 90 minut. Přivítaly nás bílé doverské útesy a docela chladné počasí.

První den jsme strávili od rána v Londýně. Navštívili jsme Buckinghamský palác, London Eye, Covent Garden (londýnská stylová tržnice), prošli se parky St. James Park a Green Park, poseděli na Trafalgar Square, koukli i do Národní galerie.

Druhý den jsme vyjeli ven z města směrem na Stonehenge, což je kamenná památka uprostřed polí. Další zastávkou bylo Salisbury, město s nejvyšší katedrálou v Anglii. Ve Winchesteru jsme objevili starodávný hrad s kulatým stolem legendárního krále Artuše a jeho rytířů. Třetí den jsme zavítali do městečka Duxford, kde je velké letecké muzeum. Potom jsme se

přesunuli do univerzitního města Cambridge, tam jsme se projeli na lodičkách.

Poslední den jsme strávili opět v Londýně, tentokrát v části „The City“. Viděli jsme budovy Parlamentu, Big Ben, Westminsterské opatství, Tower a královské klenoty v něm. Nakonec jsme dojeli lodí do části Greenwich, kudy probíhá nultý poledník. Kotví zde také obrovská loď, na které se natáčel film Piráti z Karibiku. Večer jsme se vydali na zpáteční cestu. Tentokrát jsme jeli eurotunelem, což je rychlejší, ale

ne tak zajímavé. Čas plynul neuvěřitelně rychle a najednou jsme v Jedovnicích na náměstí vystupovali z autobusu a vítali se s rodiči. Závěrem snad už jen citát, který hovoří za vše: „Londýn je město krásné, město neomezených možností. Kdo je unaven Londýnem, je unaven celým svým životem.“

Mgr. Hana Doleželová

Návštěva Prahy

Dne 9. 5. 2013 jely 6. ročníky na výlet do Prahy. Sraz jsme měli v 7.00 na vlakovém nádraží v Blansku. Vlakem jsme odjízďeli v 7.15. Měli jsme rezervované dva vagóny. Vlakem jsme jeli tři hodiny, jenže se nám to prodloužilo, protože u Prahy se stala nehoda. Byla to sranda, jízdu vlakem si všichni užívali a všichni se těšili, až přijedeme do Prahy. Náš průvodce, který se jmenoval Petr, nás provedl Prahou. Viděli

jsme různé památky, například staroměstský orloj, Prašnou bránu, židovskou synagogu, Karlův most, Staroměstské náměstí, sochu sv. Václava, atd. Po exkurzi jsme jeli metrem, trolejbusem a dojeli jsme na letiště Václava Havla a tam jsme byli provedeni po letišti. Byla tam kontrola proti kovům, museli jsme projít bránou a leckdo i pípal! Byli jsme na soukromém letišti pouze pro vládní a jiné VIP lety. Viděli jsme spousty letadel, odlety, přílety, tankování paliva, nakládání zavazadel, úklid spousty odpadků po pasažérech, a dokonce i velmi vzácné letadlo z Ázerbajdžánu! Bylo to opravdu velké dobrodružství. Také jsme viděli letadla velmi zblízka. Bylo tam i naše oblíbené „letadlo pro holky“ - mělo totiž růžovo - fialovou barvu, tak se mu tam tak říká. Také jsme měli prohlídku letištní požární stanice s požárním speciálním autem, které stálo 33 milionů! Potom jsme měli na 30 minut rozchod po Václavském náměstí, kde jsme se občerstvili a nakoupili pár suvenýrů na památku. Pak už nás čekala jen cesta domů. Výlet se všem moc líbil a už se zase těšíme na další!

Za 6. B Kateřina Ottová, Filip Zukal

Znojmo - Perla Moravy

Ve čtvrtek 18. dubna, v krásný, téměř letní den s teplotami až 26 °C, se vypravila skupina 30 žáků 7. ročníku ZŠ Jedovnice společně s ředitelem školy Michalem Součkem, Mgr. Danou Hrazdírovou a p. uč. Emilem Srnecem na jižní Moravu, do západní části Dyjsko-svrateckého úvalu. Cílem dějepisno - zeměpisné exkurze

bylo jedno z nejkrásnějších měst České republiky - Znojmo.

Město má dlouhou a slavnou minulost, kterou lze velmi dobře sledovat na četných architektonických památkách. Perla Moravy - tak bývá označováno královské město Znojmo vystavené na mohutné skále nad řekou Dyjí. Jako

pevnost a prosperující sídlo bylo vždy cenným trumfem v rukou českých králů a moravských markrabat. Jeho důležitost byla od počátku 11. století zdůrazněna blízkostí rakouské hranice a polohou na staré zemské stezce z Prahy do Vídně.

O tom a mnoha dalších zajímavostech nám poutavě vyprávěl průvodce p. Barák z občanského sdružení Iuvenes - Znojem.

Společně jsme prošli historickým středem města nejprve po obranných valech, na náměstí Komenského, ulicí Kovářskou do kostela sv. Kříže, dále na Horní náměstí, k Michalskému kostelu. Pokračovali jsme Veselou ulicí kolem zachovalé židovské synagogy na Václavské náměstí, kde se ve středověku křížovaly staré kupecké cesty. Prošli jsme Přemyslovskou ulicí a zde jsme nahlédli do míst, kde se nachází klášter klarisek a minoritů, který byl založen sv. Anežkou českou. Naše cesta vedla kolem známého znojemského pivovaru (dnes už zavřeného) k hradbám s výhledem na jedné straně do údolí kouzelně meandrující řeky Dyje s imponantním železným mostem spojujícím Znojmo s Vídní, a na straně opačné na starobylou rotundu. Náš okruh jsme zakončili u kaple sv. Václava z období pozdní gotiky. V interiéru

jste poznali úžasnou dovednost našich předků, kteří vytvořili v kapli dokonalou akustiku. V přízemí jsme ještě nahlédli do kostnice. Mohli jsme názorně pozorovat valenou a jedinečnou krouženou klenbu.

Zde se s námi pan průvodce rozloučil. Každý žák dostal na památku pohlednici Znojma. Následoval krátký rozchod, kdy se každý osvěžil zmrzlinou, a pak odjezd přes Brno zpět do Jedovnic. Další den žáci v hodině dějepisu ještě vykreslili svoji prohlídku Znojma do plánekú města z Informačního centra.

Mgr. Dana Hrazdířová

Bratislava

Díky naší škole jsme měli možnost navštívit hlavní město sousedního státu Slovenska – Bratislava. Ve čtvrtek 9. května jsme ráno v 8 hodin nastoupili do autobusu, který nás zhruba za 2 hodiny dovezl do Bratislavy, k osobnímu přístavu.

Při příjezdu nás příjemně zaskočilo počasí, které bylo nad naše očekávání. Při krásných 27 °C jsme odpočívali na nábřeží řeky Dunaje a čekali na příjezd lodi. Po široké řece jsme pluli lodí Martin 45 minut. Při projíždce jsme se kochali výhledem na Bratislavský hrad, viděli jsme tu nádhru kolem nás. Podpluli jsme pod Novým mostem, kde nás zaujala restaurace ve tvaru UFO. Po projíždce jsme se vydali na samotnou prohlídku městem. První zastávka byla před Slovenským národním divadlem, tedy na Hviezdoslavově náměstí. Slovenské národní

divadlo bylo odlišné od toho našeho českého, ale i přesto se nám líbilo. Další zastávka byla u Čumila, tedy u bronzové sochy od Viktora Hulíka. Naproti této městské atrakce nás zaujal mladík, který ztvárňoval oživlou stříbrnou sochu. I když se nám od tohoto vtipného muže moc nechtělo, pokračovali jsme dál do Grassalkovičovy zahrady nacházející se před Prezidentským palácem. Z rozkvetlých květin šlo cítit jaro a bylo tu velice příjemně. Přes Michalskou bránu jsme se dostali na Františkánské náměstí. Před rozchodem jsme se všichni vyfotili u barevné sošky medvěda. Na náměstí jsme měli možnost obejít si malinké trhy nebo obchody a koupit domů nějaký suvenýr. Na Hlavním náměstí nám dívkám udělaly radost žluté růže a chlapcům balonky s heliem, které jsme dostali jako pozornost od pracovníků předvá-

děcí akce EU. Po chvíli jsme se všichni sešli u velké kašny. O zábavu bylo postaráno. Využili jsme vlastnosti helia, díky které měníme hlas. Kousek dál jsme navštívili největší chrám ve městě – chrám sv. Martina. Přes Židovskou ulici a Zámecké schody jsme se dostali k Bratislavskému hradu. Líbil se nám velký výhled na rozkvétající město, vlny řeky Dunaje... Den se pomalu chýlil ke konci a nám nezbývalo nic jiného, než se rozloučit s Bratislavou, s tak krásným módním i klidným městem. Cestou

nazpět jsme vyplňovali a vyhodnocovali pracovní listy. Do nich jsme zapisovali informace, které jsme zachytili na celém výletě. Všichni jsme si den užili. Obohatili jsme náš turistický seznam, nad(e)chli jsme se ze Slovenska.

Děkujeme paní učitelce Hrazdírové a panu učiteli Srncovi za bezchybnou organizaci a dozor, panu řidiči Otou Tesařovi z Rozstání za dochvilnost a bezpečnou cestu. Děkujeme, Bratislavo, snad jsme se neviděli naposled!

Barbora Pernicová, 8.B

Letošní příměstský tábor se uskuteční!

Vedení základní školy Jedovnice přichází s nabídkou pro rodiče, kteří mají zájem vyplnit smysluplně volný čas svých dětí na začátku prázdnin, kdy oni musejí být v zaměstnání. Snažíme se pro žáky připravit program tak, aby netrávili svůj volný čas bezprizorně na ulici nebo doma u počítače. Zároveň dáváme dětem možnost vyzkoušet si aktivity, kterým se mohou později dále věnovat a rozvíjet je.

Pro děti bude připraven bohatý program v pracovních dnech od 1. do 12. července 2013 od 7.00 do 15.00 hodin a několik celodenních výletů s možností účasti rodičů. Pokud se chcete spolu s dětmi některých výletů zúčastnit, domluvte se individuálně s hlavním vedoucím. Děti mají zajištěn teplý oběd, svačinu a pitný režim.

Příměstský tábor je určen pro všechny žáky 1. až 6. ročníku ZŠ Jedovnice. Kapacita je omezena.

Letošní téma je **Cesta do pravěku**. Děti budou podobně jako Tonda, Jirka, Petr a Toník putovat z moderní doby vstříc naší (geologické) minulosti. Během devíti dní prožijí každé období jednak formou dobrodružství (hry) i zábavně - naučnou formou. Navštíví Technické muzeum v Brně - 2. 7., pavilon Anthropos v Brně - 4. 7., hvězdárnu, ZOO park a Dinopark ve Vyškově - 9. 7. a Punkevní jeskyně - 11. 7. (i ty veřejnosti nepřístupné).

Z tohoto důvodu se za některé dny připláčí za dopravu a vstupné.

Hlavní vedoucí: Mgr. Oldřich Němec (739 401 475, oldrich84nemoc@gmail.com)

Cena činí 200,- Kč za jeden den.

Vedení ZŠ Jedovnice

Novinky a zajímavosti ze ZUŠ

Hudební obor

Přehlídka klavírních duí v Lipníku nad Bečvou

Město Lipník nad Bečvou je úzce spjato s osobností skladatele Antonína Dvořáka. Kromě Dvořákova pobytu v městě samotném je podstatné zmínit osobnost lipnického rodáka Jana Neffa.

Velký milovník umění podpořil publikování Dvořákových Moravských dvojzpěvů. Díky této aktivitě a následně získanému stipendiu

vydává nakonec Dvořák u slavného vydavatele Simrocka v Berlíně mj. Slovanské tance pro čtyřruční klavír, jedno z neznámějších děl české tvorby.

Tolik historie a zároveň vysvětlení, proč se město Lipník nad Bečvou stává pořadatelem prestižní celostátní soutěžní přehlídky klavírních duí s názvem Dvořákův Lipník. Mladí klavíristé, žáci ZUŠ, prokazují nejen vlastní

muzikantské dovednosti, ale také schopnost souhry a hudební spolupráce.

Letošní 5. ročník se konal i za účasti žáků ZUŠ Jedovnice. V nejpočetnější první kategorii (celkem 10 duí) se krásným výkonem prezentovalo chlapecké duo Richard Martinec a Jan Málek a získalo 2. místo. V následující druhé kategorii hrály naše ostrílené klavíristky Julie Hrivíková a Šárka Nejezchlebová. Úroveň celostátní soutěžní přehlídky byla velmi vysoká, a tak nám dvě druhá místa udělala velkou radost a potvrdila, že ZUŠ Jedovnice svými výsledky drží krok s nejlepšími školami v republice.

Žáci si odváželi hezký hudební zážitek, řadu nových podnětů a chuť k dalším vystoupením. Nezbyvá než pográtulovat a pustit se do nové práce.

MgA. Radka Hreňová

Absolventský koncert ZUŠ Jedovnice v Boskovicích

Období jara je v základní umělecké škole mimo jiné ve znamení absolventských koncertů. V le-

tošním roce ZUŠ Jedovnice uspořádala cyklus šesti koncertů, na kterých vystoupilo celkem 33 absolventů prvního i druhého stupně studia. Absolventská vystoupení ovšem neprobíhala jen v komorním sále ZUŠ či v jedovnickém kulturním domě.

Dne 15. května 2013 se v Boskovicích konal samostatný absolventský koncert Ludmily Dohnálkové, studentky II. cyklu oboru sólový zpěv ze třídy p. uč. Hany Korčákové.

Sál zámeckého skleníku byl zaplněn do posledního místa. Program koncertu byl průřezem různých hudebních žánrů a Ludmila se představila jako všestranná umělkyně. Na úvod zazněly lidové písně Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Po nich přišly na řadu operní árie Carmen a árie Veruny z opery V studni.

Hostem koncertu byla sopranistka Karolína Svobodová, která si spolu s L. Dohnálkovou zazpívala Moravské dvojzpěvy od Antonína Dvořáka. Dále se Karolína představila i v sólových výstupech (árie Rusalky a píseň C. Debussyho: Třpytná noc). První část programu doprovodila na klavír p. uč. Kateřina Mašová.

Ve druhé polovině koncertu zazněly muzikálové a filmové melodie (Loď komediantů, Cats, Kabaret, Rebelové). Děvčata si spolu zazpívala i známý duet Tell Him. Závěr pak patřil francouzským šansonům od Edit Piaf. Ludmila se rozloučila s publikem jako Tornádo Lou z muzikálu Limonádový Joe.

A co říci závěrem? Ludmila Dohnálková se představila jako zpěvačka mnoha žánrů. Přejeme jí, aby ji zpěv nikdy neopustil a provázel ji celým dalším životem.

Hana Korčáková

Vystoupení ke Dni matek

Základní umělecká škola ve spolupráci s místní organizací KDU–ČSL uspořádala v neděli 12. května v sále jedovnického kulturního domu tradiční vystoupení pro maminky. Do přípravy programu se zapojily všechny tři obory školy. Ve vestibulu kulturního domu si tak mohli přichodzí nejprve prohlédnout výstavu mladých výtvarníků za doprovodu melodií v podání dechového orchestru mladších žáků. V 15 hodin pak v sále začal hlavní program, ve kterém se publiku představil nejen pěvecký sbor, ale i sólisté hudebního oboru a tanečníci. Děti z umělecké školy tak svým vystoupením předaly maminkám symbolický dárek k jejich svátku.

Mgr. Josef Škvařil

Výtvarný obor

Veličenstvo kniha 2013 podruhé

Jak jsme informovali v minulém čísle Zpravodaje, podařilo se jedovnickým výtvarníkům opět úspěšné umístění v této soutěži. Konkrétní výsledky jsme se však dověděli teprve

nedávno. Tak tedy: v kategorii I. stupně získala Monika Nezvalová 3. místo za knihu „Pravěcí tvoří a pohádkové bytosti“. V kategorii II. stupně byl oceněn 3. místem „Deník z mé cesty po mořích“ Johany Vávrové a kniha „Ztracené dědictví“ Žanety Prausové byla ještě o příčku

vých. V nejstarší, středoškolské kategorii, zvítězil „Pohádkový slovník“ Anny Klinkovské.

Mgr. Jitka Vávrová

U vodníků

Další z kouzelných bytostí, vystupující v díle K. J. Erbena, kterou jsme se v naší tvorbě inspirovali, byl vodník. Formou kresby jsme se pokusili vystihnout jeho podvodní sídlo, zajímala nás sbírka hrnečků i to, jak se v nich dušičky vlastně mají. Na závěr si každý žák vytvořil z keramiky něco, co k tomuto mokrému světu neodmyslitelně patří. Vznikaly rusalky, hrnečky na dušičky, ryby nejrůznějších druhů i celá delegace žab, raci, šneci, škeble i samotní vodníci. Většina prací byla vystavena na koncertě ke Dni matek v jedovnickém KD, kde si ji mohla prohlédnout i veřejnost.

Mgr. Jitka Vávrová

Mladí tvůrci pro Dunaj 2013

I letos se žáci zúčastnili mezinárodní výtvarné soutěže Mladí tvůrci pro Dunaj. Hlavní myšlenkou je vytvořit prostorové dílo z přírodního materiálu. Důležitá je samozřejmě kvalita výtvarných prací, ale především fakt, že se žáci dostanou společně do přírody, konkrétně k potokům a rybníčkům. Letošní téma zní „Zapoj se pro ryby“. Žáci pracovali samostatně nebo nejvýše v tříčlenných skupinách.

Své land-artové kompozice tvořili především z kamenů, dřeva, hlíny a rostlin. Přestože žáci zobrazovali jednoduché kompozice, tvorba působila svou monumentalitou. Díla, která byla v okolí vod zanechána, následně žila svým vlastním životem a měnila se díky přírodním podmínkám. Teď jsou jediným svědectvím o jejich existenci fotografie pořízené během jejich realizace.

Bc. Jana Zouharová

Papírové animace

Letošním celoročním tématem výtvarného oboru Základní umělecké školy Jedovnice jsou „Pohádky“. S žáky a studenty jsme si vyzkoušeli také tvorbu animací. Animované příběhy patří v současné době neoddelitelně do kulturního bohatství světa filmu. Původně vznikaly jako kreslené nebo loutkové, od konce 20. století se uplatňuje především počítačová animace. Animovaný film je snímán po fázích tak, aby při přehrání plnou rychlostí utvářel dojem plynulého pohybu. Žáci tímto způsobem vytvářeli papírové příběhy, které doslova ožily pod rukama bez potřeby kamery. Někteří si připravili z předkreslených dílů papírový mechanismus, který posouvali po statickém obraze. Jiní do připraveného prostředí postupně dokreslovali a jednotlivé fáze fotografovali. Náměty byly různé. Děvčata zobrazovala především zvířecí motivy, kluci zase sportovní nebo se inspirovali světem počítačových her. Zajímavé byly také úvodní a závěrečné titulky, které jsou nedílnou součástí jednotlivých animací. Kromě výtvarného projevu šlo také o vymyšlený vtíp, který většinu animací doprovází.

Bc. Jana Zouharová

Děti a mládež

Mateřské a rodinné centrum Dymáček

Informace a novinky z Dymáčku (Zn. pro každého)

Od května jsme opět zahájili **vzdělávání** našich členek v **anglickém jazyce**. Se zkušenou lektorkou, Martinou Stehlíkovou, se mohou naše členky potkávat vždy v úterý v prostorách Dymáčku. Ještě jsou k dispozici volná místa a do prázdnin se tak můžete připravit třeba na vaši zahraniční dovolenou a „promrskat“ si anglický jazyk. Tak neváhejte...

Z důvodu pěkného počasí, za které jsme samozřejmě rádi, nyní **nebude otevřená pravidelná herna**. Její provoz zahájíme opět od září, kdy nás zase čeká to ne příliš přívětivé počasí. Tímto děkuji Aleně Novohradské a Evě Hinštové za dosavadní vedení v herně.

Vzhledem k tomu, že se blíží termín **oslav Dne dětí**, bude i Dymáček konat akci pro všechny děti a rodiče v Jedovnicích. Uskuteční se na sokolském hřišti dne 1. června od 15.30. Je připraven bohatý program s cenami a dále i opékání špekáčků. Dovolujeme si Vás informovat o tom, že tento den je zároveň i Světovým dnem rodičů, takže oslavovat je opravdu třeba!

Zveme Vás na pravidelnou akci **BAZÁREK**. Opět se bude konat v Kulturním domě, a sice dne **22. června**. Výběr zboží je den dopředu, to je od 21. června. Děkujeme městyši Jedovnice opět za zapůjčení prostor Kulturního domu pro tuto užitečnou akci pro naše členky, ale i ostatní občany a občanky Jedovnic.

Pravidelná Výtvarná dílna pod vedením S. Vágnerové se do prázdnin již neuskuteční. Doufáme, že se opět rozjede po prázdninách. Samozřejmě děkujeme za skvělé vedení a organizaci této činnosti Sylvě Šotové.

Do prázdnin pak můžete využít ještě cvičení v Kulturním domě s našimi cvičitelkami.

Od září **připravujeme právní poradnu** pro naše členky a opět **Hravé hlídání** jeden den v týdnu pro rodiče, kteří si potřebují zařídit pracovní věci. Obdrželi jsme na tyto aktivity dotace z Jihomoravského kraje a věříme, že je to potřebná věc pro naše maminky v Jedovnicích a bude Vás zajímat.

Na úplný závěr si dovoluji přivítat novou posilu v Radě Dymáčku, Michaelu Doleželovou, která se stala naší členkou od dubna 2013.

Přeji příjemné jarní a následující letní dny všem rodičům, prarodičům a dětem....

Lenka Šebelová, předsedkyně
www.marcdymacek.cz

Junák – svaz skautů a skautek ČR, středisko Jedovnice

Svojsíkův závod

Okresní kolo Svojsíkova závodu aneb závodu pro skauty a skautky se letos konalo ve Svitávce 26.–27. 4. Bylo na motivy „Tajemství Longinova kopí“. Jednotlivé družinky se v průběhu dozvídaly, jaká je legenda, jestli je vůbec pravdivá, kde se kopí nachází a k čemu slouží.

Hlavní přínos Svojsíkova závodu je v podpoře družin, přičemž celý závod je postaven na spolupráci a týmové práci družiny. Jednotlivé družinky zde uplatní všechny věci, které se v prů-

běhu „skautského roku“ učily – od vázání uzlů či orientaci v mapě, přes historii skautingu až po komunikaci a týmové jednání.

Ze střediska Jedovnice se na závod vydalo celkem 5 hlídek a musím uznat, že jsme bodovali na plné čáře. Dívčí kategorie čítala celkem 8 hlídek – 7. místo obsadily skautky Tilia z Lipovce a **2. postupové místo obsadily Amazonky** (konkrétně pak skupina Lentilky) Jedovnice. V chlapecké kategorii bylo celkem 7 hlídek – na 6. místě se umístil 3. oddíl Jedovnice, na 4.

místě 4. oddíl Jedovnice a 1., tedy postupové místo ukořistil oddíl Ampetu-wi ze Senetářova.

Dvě hlídky tedy postupují do krajského kola, které nás čeká poslední květnový víkend u Raťiškovíc. Přejeme hodně zdarů!

Úklidová vycházka kolem rybníka Budkovan

V neděli 5. května se vydaly skautky na úklidovou procházku kolem rybníka Budkovan. Na rozdíl od minulých let, kdy jsme uklízely kolem rybníka Olšovec, jsme zvolily tento menší prostor. I přesto se naše odpadkové pytle plnily závratnou rychlostí plastovými i skleněnými lahvemi, plechovkami a papírky. Našly jsme i kuriózní odpadky jako pantofle, pádlo, pneumatiky či žárovky. Na závěr jsme vytvořily land-art v lese – aniž bychom utrhly nějakou přírodninu, poskládaly jsme z přírodních materiálů hezký obrazec. Poté jsme se rozprchly domů.

Společně proti leukémii – Benzínková sbírka

Benzínková sbírka je společná humanitární akce Junáka – svazu skautů a skautek ČR a Nadace pro transplantaci kostní dřeně. Jejím cílem je pomoci lidem postiženým leukémií a dalšími nemocemi krvetvorby. Letošní termín je **14.–16. června**.

Sbírka probíhá na čerpacích stanicích po celé České republice. Skauti a skautky tam přijíždícím autům umývají okna a řidičům podávají informace o činnosti nadace a možnostech pomoci. Ti jim za to můžou vhodit dobrovolný příspěvek do zapečetěné kasičky.

Benzínkovou sbírku organizují roveři a rangers (skauti nad 15 let) letos už po šestnácté. **Ze středeška Jedovnice budou roveři a rangers již podruhé „okupovat“ benzínku v Lažánkách Vena trade. Přijďte si proto za námi nechat umýt skla od auta a při tom přispět na dobrou věc!**

Co nás čeká:

Krajské a celostátní kolo **Svojsíkova závodu**. Blíží se nám opět letní prázdniny a s nimi zakončení pomyslného skautského roku ve formě dvoutýdenních **letních táborů**.

V září **Světlušky září** - projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu založený na solidaritě a dobré vůli lidí, kteří se rozhodli darovat nevidomým trochu světla. Sběrka, jejíž patronkou je Aneta Langerová, se bude konat také v Jedovnicích. Může se těšit i na **zajímavou přednášku nevidomé paní**, která se mimo jiné angažuje v Kavárně Potmě.

Ivana Kučerová

Pionýr Jedovnice

Den Země

Pionýři oslavili Den Země prací. V plné výbavě jsme se vydali sbírat odpadky. Vybavení vozíkem, taškami na odpadky a rukavicemi jsme prošli cestu od Julínkova mlýna přes Rudické propadání do Rudice. Během cesty jsme zvládli nasbírat 50 kilo odpadků. Mezi nejkurióznější patřilo pískací prasátko a utržené sluchátko,

které však neplnilo přání jako Machovi a Šebestové. Naše cesta končila u rudického mlýna, kde nám odměnou za sběr byl špekáček s čajem.

Počasí nám celou dobu přálo, jen cestou zpět před Jedovnicemi nás překvapil aprílový déšť a my sice úplně promoklí, ale s dobrým pocitem v srdci za odvedenou práci se vraceli domů.

Piráti 2013

Ten, kdo má rád dálky, dobrodružství a moře si s námi užil pirátský víkend. Všechny posádky si vyrobily vlastní vlajky a začala víkendová bitva o poklad. Nejdůležitějším úkolem bylo získat kousky mapy pro sestavení mapy s pokladem. Kousky mapy jsme získávali v pirátských soutěžích, měřili jsme mezi sebou síly i vědomosti a naše úsilí se vyplatilo. Poklad jsme našli a odvezli si plnou truhlu domů.

Květinový den 15. 5. 2013

Jedovniční Pionýři se zapojili do celorepublikové sbírky DEN PROTI RAKOVINĚ – mezi lidmi je rozšířený jako „květinový den“. Mohli jste tak potkat na jedovnickém náměstí děti s jejich vedoucími ve žlutých tričkách, koupit si od nich žlutou kytičku a přispět tak na prevenci a boj proti rakovině. Touto cestou děkujeme všem, kteří se do sbírky zapojili a přispěli. O vybraných penězích Vás budeme informovat.

Připravované akce:

- 24. 5. 2013 KULIČKIÁDA – na Sokolském hřišti
- 1. 6. 2013 DEN DĚTÍ – výlet do Zoo Brno
- Návštěva LANOVÉHO CENTRA
- 3.–10. 8. 2013 – TÁBOR – Cesta kolem světa. Poslední volná místa v letadle, objednej si letenky u nás do konce června, sbal si kufry a přivez si zážitky z celého světa.

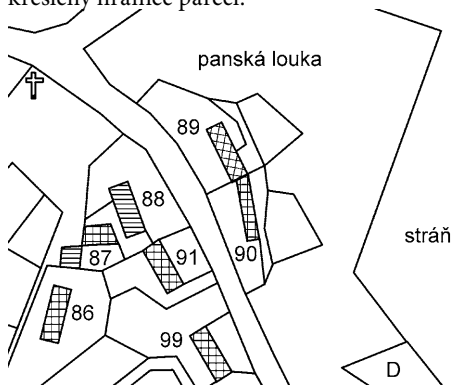
Pavína Héčová

Historie

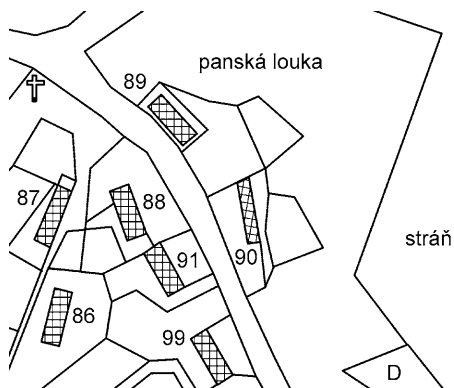
Hostinec U Šimáků čp. 89, dnes Pohostinství v Chaloupkách

Na původní mapě stabilního katastru (tzv. císařském otisku) z roku 1826 hostinec ještě není zakreslen, na indikační skice (MZA, fond D9) je zjevně dokreslován dodatečně, lze ho najít na mapě stabilního katastru opravené r. 1848 (MZA, fond D11). Lze tedy vyvodit, že vznikl v rozmezí let 1826-48. Přesný rok neznám, měl by jít ale v archivech dohledat.

Zajímavé se ukázalo porovnání obou map. Písmeno D označuje zátoku Dymáku (potok do ní vtékající není zakreslen), zděné stavby jsou šrafovány mřížkou, dřevěné vodorovně. Jsou zakresleny hranice parcel.

Stav z roku 1826 ukazuje původní dům čp. 89 přistavěný v mírném úhlu štítem k domu čp. 90. Domy stojí v odstupu od cesty (a tedy níže), za domy vede krátká přístupová cesta – vstup do obou domů byl z této (východní) strany. K domům patří i zahrady – jednak okolo domu, jednak díl za cestou. Jinak celé údolí potoka pod hrází zabírá velká panská louka. Za povšimnutí stojí i dřevěné stavení čp. 88 na terase nad cestou. A dvě malé budovy dotýkající se rohy mezi domy čp. 86 a 88 – jedna zděná (obytná) a druhá dřevěná (asi kůlna). Prostor před nimi tvoří malý dvorek. Z logiky číslování domů může jít jediné o původní domek čp. 87. Velmi změněná je situace na mladší mapě. Je vidět, že původní čp. 89 bylo zbořeno a nahrazeno novou, větší stavbou položenou na nové parcele v rohu zahrady, těsně u cesty. Protože

došlo k přeložení vstupní strany, je cesta za domem zrušena a zahrnuta do zahrady. K proměně došlo i na druhé straně cesty – obě stavby původního čp. 87 zmizely a nové čp. 87 vyrostlo na druhé straně cesty, na zahradě patřící původně k domu čp. 86. Dům čp. 88 stojí na stejném půdorysu, ale je vyznačen jako zděný. Část veřejné parcely kolem kříže byla změněna na soukromou.

Pokud bychom porovnali mapy s dnešním stavem, pak dnes je dům čp. 87 rozdělen na domy čp. 87 a 57, proluka po původním domu čp. 89 je zastavěna domem čp. 474. Zmizel dům čp. 88 a soukromá parcela u kříže se dále prodloužila ke křižovatce. O dalších nově vyrostlých domech nemluvíme...

Poněkud nejasná je situace s čísly popisnými. Při prvotním číslování v letech 1770-71 byl číslován dům vedle domu, později vzniklé stavby dostávaly čísla v době vzniku. Je poněkud záhadou, že dnešní Legionářská ulice končí na indikační skice čísla 56 a 58 (asi proto se mohlo vynechat č. 57 použit při oddělení z domu č. 87). Stejně tak bylo vynecháno č. 41 pod kostelem – a dostal ho nově oddělený dům v dnešní Legionářské. A dům čp. 88 lze dnes dokonce najít v Podhájí. Přesuny čísel popisných už dávno nejsou možné.

Při sčítání lidu v r. 1890 je zde hostinským František Čapka, narozený 1834 v Bukovině.

Jako vedlejší zdroj obživy má uvedeno rolnictví. Dále zde žili: manželka Eleonora (*1835 Jedovnice), svobodný syn Emanuel (*1873, dělník), svobodný syn Vilém (*1878), svobodná dcera Ludmila (*1862, dělnice „při rodičích“), a dcerka Františka Ludmila (*1887). Všichni mají uvedenu obcovací řeč českou, vyznání římskokatolické. Dcera Ludmila je spolu s rodiči zapsána jako držitelka domu a pozemků. Nejsou uvedena žádná domácí zvířata. V Jedovnicích bylo v této době 6 hospod.

Při dalším sčítání v r. 1900 je hostinským František Šimák (*1850 Kamenice nad Lipou, Čechy), dále zde žije jeho manželka Františka (*1851 Rosice), syn Bernhard (*1880 Libčice nad Vltavou, Čechy) a dcery Marie (*1886 Libčice) a Malvína (*1889 Libčice). Všichni mají uvedeno domovské právo v Kamenici nad Lipou – tedy právo na nerušený pobyt a na zaoptování ze strany obce v případě chudoby (tento právní institut byl zrušen r. 1948). Všichni mají uvedenu řeč českou a vyznání římskokatolické, děti jsou svobodné. Otec je veden jako majitel, matka a starší dcera jako pomocnice v hostinci, syn je řeznickým tovaryšem, Malvína žačkou. Do Jedovnic se přistěhovali v roce 1891, zjevně je tento příchod spojen s koupí hostince. Ze zvířectva je uvedena 1 kráva, 2 kanci (vepři), 13 slepic, 1 husa a 2 kachny.

František Šimák je uváděn jako majitel i v roce 1911. Dalším majitelem se stal nejstarší syn Ber-

n(h)ard. Ten také inicioval vydání dvou černobílých pohlednic, na nichž je zhruba ve směru příjezdu od Blanska hostinec zachycen. Tyto pohledy se staly předlohou titulní kresby.

První, nazvaná Pozdrav z Jedovnic, zachycuje na čtyřech malých snímcích Chaloupky (z dnešního Kopce), Dolní pilu, Propadání a Šimákův hostinec. Na rubu je vytištěno: „Nakl. B. Šimák – J. Kuda fotograf v Jedovnicích 1909“ Při fotografování hostince se zjevně shromáždili i sousedé z okolních domů, nicméně stojí na cestě před domem tak, aby nezakrývali fotografovanou budovu.

Druhá pohlednice, nazvaná rovněž Pozdrav z Jedovnic, nese nahoře panoramatický pohled přes horní pilu a Olšovek na centrum obce a kostel, pod ním čtyři malé obrázky nazvané Hostinec B. Šimáka – Škola – Propadání – Olšovek. Na zadní straně je vytištěn text: „Nakl:

B. Šimák, restaurátér, Jedovnice / Fot. F. Racek, Brno – Král. Pole“ Znalec starých fotografií Ing. Jaroslav Pořízka z Vysochaň odhaduje vytištění asi v roce 1912. Lidí je u hostince výrazně méně než na starší pohlednici, fotografování si nenechaly ujít děti – na třech ze čtyř viditelných patníků sedí chlápci. Před dřevěným sloupem stojí (patrně) pošťák s brašnou.

Další cenné informace poskytla paní Ludmila Valentová z č. 470 (*1927). Manželkou Bernarda Šimáka se totiž stala Marie Dvořáková z č. 84, sestra Pavla Dvořáka, tatínka paní Valentové, který byl provozovatelem jedovnické pohřební služby.

Manželé Šimákoví měli čtyři děti – Bernarda, Marii, Bohumila a Františka. Už v roce 1924 je jako majitelka uváděna ovdovělá Marie Šimáková. V roce 1928 se pustila do radikální přestavby hostince. Ta je zachycena na fotografii. Paní Šimáková (na snímku s rukama v bok) nechala zbořit severní část domu až po příčku (dnešní zrcadlovou stěnu) – šířka dvou oken odpovídá jedné místnosti. Fotografie odhaluje, že z původního domu zbyly jen kamenné základy, ale zdi z nepálených cihel byly zbourány a vystavěny znovu z cihel pálených. Zdá se, že na zdivo od základů po spodek oken byly použity cihly z nějakého zbořeniska, výše už vypadají jako nové. Tak vznikl jako součást hostince sál. Až do postavení kulturního domu šlo o největší společenskou místnost v obci. Před 2. světovou válkou se zde scházela jedovnická Dělnická tělocvičná jednota (DTJ), v době okupace a po ní spolek Vlastimil.

Podle L. Valentové byl původní dům (dnešní pohostinství) rozděleno příčkou a podélnou nosnou stěnou na 4 prostory. Dveřmi se vcházel do výčepu, za ním byla malá světnice (dnes kuchyň). Jihozápadní dvě okna patřila větší světnici (přístupné z výčepu), v jihovýchodním nároží se nacházela kuchyň s dveřmi do obou

světnic. Z kuchyně se navíc dalo sestoupit po schodech k suterénu, kde se nacházel suchý záchod a sklepy pod místnostmi. Posledním majitelem byl patrně Bohumil (Míla) Šimák, vyučený řezník. V roce 1947 se oženil a podle vzpomínek příbuzných plánoval rozšíření hostince o ubytovací pokoje přístavbou 1. patra, měl již i nakoupený nějaký stavební materiál. K přestavbě ale nedošlo. Zahynul asi v polovině srpna 1950, když jel na motocyklu do Blanska na schůzi a při předjíždění auta u dnešní odbočky k lázeňskému kravínu (vepřínu) narazil do protijedoucího vozidla. Pohostinství (jako všechna) převzalo spotřební družstvo Jednota (zjednodušeně řečeno). Sál prý prodali majitelé obci - snad paní Marie Nezvalová z č. 415, rozená Šimáková (*1913, +2009). Po jistou dobu byla k severnímu štítu sálu přistavěna malá prodejna masa místního řezníka, ale následně byla opět zbořena.

V červnu 1991 koupili hospodu od Jednoty dnešní (spolu)majitelé – manželé Crhákoví z Ostrova a Zdeněk Klíma z Jedovnic. Od podzimu 1991 do r. 1994 proběhla rekonstrukce – byla vyměněna okna, zmizela letitá kvádřovaná fasáda, došlo k rozšíření směrem do dvora – za výčepem se rozšířila kuchyně, zvětšil se salonek a nevyhovující dřevěné WC na dvoře bylo nahrazeno moderním sociálním zařízením v jihovýchodní části budovy. Snad i ožily úvahy o nástavbě budovy.

Sál zůstal obecním, v době, kdy majitelé restaurace měli zájem o jeho koupi, na něm vážlo zástavní právo a nebylo možné jej prodat. Jeho provoz je pochopitelně dotován z obecního rozpočtu, a tak pochopitelně občas zazní úvahy o jeho prodeji. V rekonstruovaném suterénu sálu, přístupném ze dvora, se dnes nachází skautská klubovna. Co bude dál, ukáže čas...

Josef Plch

Nejstarší pečeť městečka Jedovnic

Základním prostředkem potvrzení písemnosti byla ve středověku pečeť, na znamení souhlasu a pravosti připojovaná k dobovým, písaři sepsaným pořízením. Současně šlo ale také

o důležitý vnější symbol právní samostatnosti, obvykle nesoucí rovněž znak (erb), ať již osobní nebo určité instituce. Jedovnice získaly statut městečka zřejmě již někdy před koncem

13. nebo v první polovině 14. století. Je proto třeba předpokládat, že už v té době stvrzovali představitelé městské obce (rychtář a členové městské rady, tzv. přísežní nebo konšelé) svoje listiny a listy pečeti městečka, velmi pravděpodobně opatřenou znamením nebo přímo znakem. Právně potvrdil Jedovnickým znak a pečeť císař Rudolf II. známým privilegiem roku 1579, ve výsadě se však jasně hovoří o jejich už tradičním užívání, „od starodávna“.

Jedovnickou městskou pečeť se znakem městečka z doby před Rudolfovou výsadou máme dochovanu hned na několika úředních písemnostech z 18. a 19. století. Jedovničtí totiž původní pozdně středověké pečetidlo užívali (spolu s dalšími novějšími) po mnoho staletí. Jde o kruhovou pečeť o průměru 25 mm, v jejímž poli je znázorněn pozdně gotický, dole mírně zahro-

cený štít se znamením poloviny jelena ve skoku. Oboustranně silnými kruhovými listami vydělený opis na okraji, provedený pozdně gotickým písmem (tzv. minuskulou) zní: *s * konsele * a richtarz * z giedowicz*. Jedná se tedy o opis víceméně již v češtině, kde z dříve obecně na pečetích užívané latiny zůstalo pouze „s“ – zkratka úvodního slova *sigillum* = pečeť. Nápis tak označoval, že se jedná o pečeť (*sigillum*), kterou pečetí *konšelé a rychtář z Jédovic* (Jedovnic).

Celkovým stylovým provedením i typem písma se nejstarší známá jedovnická pečeť hlásí do pozdně gotického období druhé poloviny 15. nebo počátku 16. století, kdy se v pečetních opisech začal více prosazovat český jazyk. Vedle písma o jejím stáří svědčí i podoba znaku, zachovávající pravidla středověké heraldiky. Zajímavý je motiv jelena v jedovnickém městském znaku, podle všeho nemá souvislost s jakoukoliv vrchností, která ve 13.–15. století vlastnila jedovnické panství. Spíše půjde o připomínku bohatství zvěře zdejších lesů, stejně jako v případě znaků dvou dalších městeček na lesnaté Dražanské vrchovině, Konice a Račic. Motiv jelena ale mohl mít ve středověku také náboženský význam jako symbol po Bohu dychtící duše nebo posla Spasitele.

PhDr. Jiří Doležel, Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno, v. v. i.

Několik poznámek k nejstarší jedovnické pečeťi

Již v prosinci roku 2006 zaujala PhDr. J. Doležela fotografie na poslední straně obálky jedovnické brožury, vydané k 750. výročí první písemné zmínky v roce 2001. Již tehdy mi napsal několik cenných postřehů včetně přečtení opisu (z něhož jsem tehdy nerozloukl ani písmenko). Měl v úmyslu o pečeťi publikovat krátký článek, ale úmysl se nedařilo uskutečnit. Impulsem se tak až před dvěma měsíci stal dotaz studenta Masarykovy university, který zpracovává pečeťi blanenských obcí. Protože se domnívám, že by text o nejstarší známé jedovnické pečeťi měl mít „premiéru“ v našem zpravodaji, požádal jsem dr. Doležela o sepsání odkládaného zamýšleného textu – výsledek si můžete přečíst výše.

0 2 cm
(Kresba Soňa Plchová)

S konšele arichtar zjedowicz

Dovolím si několik doplňujících poznámek:

1. Aby bylo možno přiblížit čtenářům čtení textu opisu, pokusil jsem se najít co nejpodobnější typ „počítačového písma“. Úplně stejné písmo jsem nenašel, ale velmi zhruba opis vypadá tak, jak vidíte. Je členěn třemi pětilistými květy (růžemi?). Úvodní S je obvyklou středověkou zkratkou pro latinské *sigillum* (pečeť). Slovo *richtarz* zaujme jednak spřežkovým pravopisem (RZ na místě vyslovovaného Ř), jednak dnes neobvyklým měkkým I po R. Stará čeština totiž ve výslovnosti opravdu rozlišovala měkké a tvrdé I – a jak se vyslovovalo, tak se i psalo (tedy např. *ritíř*, *zyma*).

2. Nejpozoruhodnější je ovšem tvar *z Jédovic*. Původní název (ty) *Jedovice* se vyskytuje v latině (*Iedouicze*, *Gedowicze*) i v němčině (*Iedawicze*). Ale pouze v období let 1251-1386. Od roku 1390 už jen s vloženým N jako *Gedownicze* či *Gyedownicze* (staročeské J se psalo jako G). A teď se nečekaně tento archaický tvar objevuje na pečeti, jejíž vznik dr. Doležel podle vzhledu, znaku i písma datuje k roku 1500. Sám ovšem nabídl řešení – že rytci mohl být předlohou starší typář, z něhož mechanicky převzal text opisu. Onou tušenou předlohou by mohlo být pečetidlo pocházející z poloviny 14. století, což je nejpozdější termín povýšení na městečko, neboť k této době se vážou zmínku o jedovnickém (městském) soudu.

3. Podivný, neúplný tvar litery I v počátečním GIE budí dojem, že v opise bylo nejdříve jen GE a rytec sem písmeno I vmáčknul až dodatečně (postřeh Mgr. Libora Gottfrieda). Tím je patrně naznačena měkká výslovnost úvodní slabiky – tedy ne *Jedovice*, ale *Jédovice*.

4. Pokud jde o obsah, pak rychtář byl zástupcem vrchnosti a de facto nejvyšší osobou městského úřadu. Na holštejnském panství byl patrně určován vrchností, zatímco v jiných končinách existovaly i rychty dědičné, kdy rychtářem byl automaticky ten, kdo rychtu vlastnil. Město dokonce mohlo takovou rychtu i koupit a tím se

poněkud vymanit z dohledu vrchnosti (Velká Bíteš). V královských městech moc rychtáře postupně upadala až na úroveň úředníka – velitele městské stráže. To ale nebyl případ Jedovnic. Zde je rychtář uveden na prvním místě, až za ním jsou volení členové městské rady – *konšelé*. Z nich jeden býval „předsedajícím“ – *purkmistrem*, v této funkci se konšelé obvykle po určité době pravidelně střídali. I v roce 1595 blanenský úředník Jiřík Skřivánek v dopise do Jedovnic užívá formulaci „*rychtář a starší jedovničtí*“, tedy rychtář a městská rada. Funkce purkmistrů a rychtářů zanikly až se zrušením vrchnostenské správy v r. 1848, kdy je nahradil volený obecní výbor (tj. zastupitelstvo) v čele se starostou.

5. Za zmínku stojí i podoba městského znaku na pečeti. Jelen - desaterák je zobrazen s převrácenou, šikmo položenou hlavou, bez jazyka. Zaujmu i malá kopýtká. Jelen vyrůstá z okraje štítu. Na privilegii císaře Rudolfa II. z r. 1579, kde Jedovnicím potvrdil znak, jak je odedávna užívaly, jsou dvě významné heraldické změny oproti staré pečeti – hlava je kreslena obvyklým způsobem z profilu a polovina jelena se už nedotýká okraje štítu. Podoba z privilegia se stala předlohou pro všechna další ztvárnění jedovnického znaku.

6. Poslední zajímavostí je fakt, že Jedovnice v době baroka pořídily nový typář, který podobou znaku velmi připomíná kresbu na privilegii a lze ho tedy snad datovat také k roku 1579. Ale při pátrání v Moravském zemském archivu jsem zatím narazil na jediné užití tohoto nového typáře (r. 1749), jinak se dál užíval starobylý typář gotický (r. 1787). Díky tomu ovšem toto staré pečetidlo z otisků v pečetích na dokumentech 18. století známe, protože gotický typář je dnes – na rozdíl od barokního – ztracen. Středověké pečeti – podle PhDr. Doležela – nemají dochovány ani tak významná města, jako Blansko, Boskovice či Prostějov.

Josef Plch

Z odkazu cyrilometodějské misie v našem okolí

Blíží se 5. červenec, podle kalendáře jeden ze státních svátků. Není významný jen tím, že je dnem pracovního volna. Je svátečním uznáním a důstojným připomenutím události, která před tisíc sto padesátí roky výrazně poznamenala budoucnost území našeho státu i velké části Evropy a ještě více. Příchodem byzantské misie na Velkou Moravu se tehdy naplnilo úsilí a přání velkomoravského knížete Rostislava, který se chtěl zbavit náboženské i státní závislosti na pasovském biskupství a na franské říši. Kníže Rostislav poslal poselstvo k římskému papeži Mikuláši I. s žádostí, aby mu papež povolil zříditi na Velké Moravě samostatnou církevní organizaci. Jelikož poslové se z Říma vrátili s nepořízenou, Rostislav se s touto žádostí obrátil k byzantskému císaři Michalu III. Odpověď mu bylo vysláni a příchod vzdělaného, váženého Konstantina s bratrem Metodějem, v historii pak nazývaných „slovanští věrozvěstové“, „apostolové Slovanů“ nebo též „cyrilometodějská misie“.

„Bratři ze Soluně“ výrazně zasáhli do náboženského, kulturního, vzdělanostního i politického vývoje Evropy. Jejich misie byla převratná v tom, že místo latiny mluvili k lidu srozumitelným jazykem. Vytvořili nové písmo (hlaholici) pro slovanšský jazyk, přeložili do staroslověnštiny Bibli a používali staroslověnštinu při bohoslužbě. Jelikož za tuto činnost byli franskými kněžskými napadáni, vydali se na cestu k římskému papeži. Papeže přesvědčili o správnosti svého počínání natolik, že ten uznal oprávněnost užívat staroslověnštinu jako liturgický jazyk (s tím, že při mši se má číst evangelium nejprve latinsky a potom slovanšsky) a Metoděje dokonce jmenoval prvním panonským arcibiskupem. Konstantin zůstal ze zdravotních důvodů v Římě, kde vstoupil do kláštera a přijal jméno Cyril.

I když po úmrtí Metoděje byli jeho žáci zapuzeni a z Velké Moravy vyhnáni, část z nich našla útočiště v Sázavském klášteře, kde se slovanšskou liturgií podařilo zachovat. Ve čtrnáctém století král Karel IV. uctil význam a památku sv. Cyrila a Metoděje zbudováním kláštera

Na Slovanech (či Emauzy), který se také stal střediskem pěstování liturgie ve staroslověnštině. Dalším cyrilometodějským střediskem se v období baroka stal klášter na Velehradě.

Když Metodějovi žáci byli z Moravy vytlačeni, dále jako rozptýlená cyrilometodějská misie úspěšně pokračovali ve svém působení na mnoha místech jižní Evropy. Svou činností obrovskou měrou přispěli k rozšíření křesťanství a k položení základů vzdělanosti i kultury mezi Slovany.

Velmi velká vlna úcty k věrozvěstům se u nás rozvinula v období národního obrození, zejména na příležitosti tisíciletého jubilea jejich příchodu, kdy dědictví sv. Cyrila a Metoděje se stalo významným symbolem národní samostatnosti. Velký vliv a zásluhu na šíření této ideje měli čeští vlastenečtí kněží.

Z naší blízkosti tak působil kněz **P. Jan Soukop**, farář ve Sloupě, v Lipovci a v Doubravici nad Svitavou, kde v roce 1892 zemřel.

P. Soukop v roce 1863 vystoupil na **III. sjezdu Jednoty Katolické v Brně** jako řečník a důvěrník Jednoty filiální sloupské a byl zde zvolen členem **Výboru dědictví sv. Cyrila a Metoděje**. Ve vztahu k tomuto výročnímu roku napsal soubor básní „*Velehradky*“, brněnské nakladatelství během jubilejního cyrilometodějského roku vydalo jeho spisek pro poutníky – „*Kytice velehradská*“ a „*Sbor jubilejní*“. Čistý výnos byl věnován na velehradskou baziliku.

Během svého působení v Doubravici P. Soukop 5. července 1868 posvětil v Kuničkách novou kapličku, vyzdobenou obrazem věrozvěstů. Později zde posvětili nový zvon, opatřený nápisem: „*Sv. Cyrillu a Metoději obec Kunická za Jana Soukopa faráře Doubravického L. P. 1868*“.

Kapličce se dodnes říká „Cyrilka“. Druhá „Cyrilka“ v působnosti doubravické farnosti je v Jablůňanech. Za záslužné působení v rozvíjení cyrilometodějské tradice byly ostatky P. Soukopa roce 1928 převezeny z Doubravice na Velehrad a tam znovu do hrobu důstojně uloženy.

V cyrilometodějském úsilí kolem jubilejního roku 1863 velmi významnou úlohu zastával také jedovnický občan, profesor František Bedřich Ševčík. Názorově i jednáním se přimkl k vlně

vlasteneckých kněží a organizačním podílem přispěl k posílení této tradice.

K odkazu cyrilometodějské misie u nás patří také to, že kromě nespočítatelného množství obrazů, soch, sousoší a křížů je jenom v působnosti brněnského biskupství deset kostelů sv. Cyrila a Metoděje a téměř padesát kaplí nebo kapliček.

Nám nejbližší jsou kostel sv. Cyrila a Metoděje ve Vysocanech, vysvěcený 23. listopadu 1873 v tehdejší Molenburku, kostel v Bílovicích nad Svitavou z roku 1913, nad jehož vstupním portálem jsou oba světci vyobrazeni s textem „Tito jsou otcové naši“, nebo kostel v Brně – Židenicích (1935). Z devatenáctého století jsou to vzdálenější místa – obec Rybníky u Moravských Budějovic (1877), Březová v Bílých Karpatech (1870). Kostel ve Větěřově na moravském Slovácku bývá nazýván také „Malý Velehrad“. Svůj vztah k věrozvěstům vyjádřili také v městě Husinci, ve kterém v roce 1870 vysvětili kostel s citátem na oltáři: „K tobě hlas prosby z této vlasti vane: Dědictví otců zachovej nám, Pane!“. Na Vyškovsku jedna z nejstarších církevních staveb zasvěcených věrozvěstům je ve Hvězdlicích.

V Hamiltonech se cyrilometodějská kaple Strachotínka stala poutním místem. Byla postavena na základě pověsti, že sem oba věrozvěstové docházeli a vodou z místní studánky křtili věřící. Pojmenování Strachotínka je podle jména Strachota, jak Metoděje ve staročeštině pojmenovávali.

Pozn. redakce: Jak uvádí internetová wikipedie (s odvoláním na hesla Cyril a Metoděj in: Kopečný, František: Průvodce našimi jmény. Acade-

mia, Praha 1991), až do poloviny 19. století byli svatí Cyril a Metoděj běžně označováni staročeštými jmény Crha a Strachota. Crha vzniklo z Cyril; Strachota špatným překladem: řecké Methodios bylo mylně přikloněno k latinskému metus – „strach“ a přeloženo.

Co říci na závěr? Svatí Konstantin (Cyril) a Metoděj jsou hlavními patrony Moravy. Uctíváním svátku příchodu věrozvěstů vyjadřujeme také úctu ke vzdělání a ke kulturním statkům dávné tisícileté tradice. Vždyt tento národ měl vlastní písmo a knihy dřív než většina ostatních evropských národů. Srdce kontinentu se zásluhou Konstantína a Metoděje stalo kolébkou slovanického písemnictví. Zatímco převážná část Evropy se ještě po staletí kulturně vyzívala v latině, na Velké Moravě už vznikala literatura psaná jazykem téměř totožným s tehdejší materštinou našich předků. Také proto papež Jan Pavel II. v roce 1980 oba světce jmenoval **spolupatrony Evropy**.

IM

Prosbá – Vystěhování obcí Dražanské vrchoviny za 2. světové války

Ve dnech 18.-20. října 2013 proběhne v Rychtářově výstava s tématem vystěhování obcí při rozšiřování vojenské střešnice v letech 2. světové války a působení četnictva při této akci. Prosíme všechny pamětníky a ostatní obyvatele našeho kraje, kteří mají k uvedeným tématům jakékoliv informace, aby nám je poskytli pro účely této výstavy. Pomozte prosím zachovat vzpomínky na tuto těžkou dobu.

V rámci výstavy bude organizován průvod Rychtářovem v dobovém oblečení jako vzpomínka na naše předky, kteří museli opustit své

domovy a odstěhovat se. Do průvodu potřebujeme zapůjčit staré žebříňáky a dobový nábytek. Pokud můžete pomoci zapůjčením těchto věcí, dokumentů či fotografií, kontaktujte mne prosím na tel. 723 236 658.

Kristina Petrová, organizátorka akce

Poznámka: Podle textu kronikáře Alise Roudného se vystěhování tehdy mělo týkat i Jedovnic, termín byl stanoven na 1. listopadu 1943. Jednáním vedení obce se podařilo snížit rozsah jen na 131 domů (?) v Záměstí a Podhájí. Termín byl odsunut na neurčito, pak byl určen nový termín – 1. května 1944. Ten byl (patrně) posunut na 16. dubna 1945, ovšem vzhledem k vývoji situace už k vystěhování (pochopitelně) nedošlo. Vzpomínky pamětníků zpracovala ve své výborné bakalářské (diplomové) práci z roku 2011 studentka PedF MU Brno Bc. Markéta Sedláková z Jedovnic č. 429. Práci pod názvem *Najdi si nový domov, aneb vzpomínky pamětníků na nucené vystěhování obcí Dražanské vrchoviny za protektorátu Čechy a Morava* lze najít na internetu.

Josef Plch

Ještě jednou k jedovnickým hodům a krojům

Poznámku k užití krojů na jedovnických hodech jsem již psal ve zpravodaji 7+8/2012.

Protože znovu zazněly připomínky, že nic takového není historicky doloženo a že by stálo za úvahu zkusit vypátrat podobu jedovnického kroje a ten pořídit, dovoluji si ještě jednou se k této otázce vrátit (zájemce odkazuji i na loňský text).

Velice si vážím toho, že se našla parta mladých lidí, která má snahu hody „rozjet“ a věnují tomu svůj čas. Myslím, že mají pravdu v tom, že případné pořízování rekonstruovaného kroje je rozumné odložit až na dobu za pár let, kdy se podaří krojované hody zakotvit jako pevnou součást jedovnického života.

Pokud jde o užití krojů, dělo se tak v Jedovnicích i dříve, kroje se ovšem půjčovaly z jiných

oblastí, jako při dožínkách v roce 1951 kroje slovácké. Dvě cenné fotografie nám poskytla paní Ludmila Valentová (*1927, čp. 427).

Na první je průvod ke kácení máje v Chaloupkách z r. 1960, které organizovali chaloupečtí ženáci – i tady byly kroje zapůjčené.

Na druhé fotografii jsou dožínky z r. 1932-33, lze vidět i náznak místního kroje, který paní Valentová komentovala slovy „kroje byly, co kdo doma posháněl“. Jde tedy o cenný doklad a možnou inspiraci.

Josef Plch

Duchovní sloupek

Nejdůležitější vynález

Používáme mnoho skvělých vynálezů – počítače, internet, mobilní telefony, auta, televizi, CD a DVD, digitální fotoaparáty a kamery... Bylo by možné jmenovat ještě dlouho. Který vynález je tedy nejdůležitější? Dalo by se odpovědět šalamounsky: Ten, který právě používám. Neměli bychom však přehlédnout, že mnohé vynálezy nám připadají tak běžné a obyčejné, že je ani za vynálezy nepovažujeme, i když bez nich by těžko vznikla celá ta řada technických vy-

možností, které nám někdy zjednodušují život a jindy kradou čas.

Umíme psát rukou i na klávesnici, a nepřemýšlíme přitom nad tím, že používáme vynález, který změnil svět. Nejdříve někoho napadlo nahradit obrázky znaky pro jednotlivá slova. Pak musel rozebrat řeč na kousíčky tak, aby písmen nebylo příliš mnoho, ale zároveň aby jimi bylo možné zapsat všechno, co lidé říkali, a pro každý z těch kousíčků řeči vydesignovat jednoduchý znak odlišný od ostatních.

Bylo také třeba najít materiál vhodný ke psaní. Nápisy vytesané do kamene sice přetrvávají věky, ale kdyby si chtěl člověk vypůjčit z knihovny knížku psanou na tomto odolném materiálu, musel by si ji domů odvézt na nákladáku, a navíc ji nakládat a skládat ručně, aby se kamené stránky nepopřehazovaly. To by asi nešlo. Lidé zkoušeli psát na dřevo, voskové a hliněné tabulky, ale zase to mělo své chyby. Dřevo sají vodu, vosk se snadno rozpustí, hliněná tabulka rozbije. Pak někdo v Egyptě vymyslel na svou dobu geniální materiál na psaní. Vzal stonek zvláštního druhu šáchoru, který může dorůst až do výšky 6 metrů. Nemá průřez kruhový, jako většina podobných rostlin, ale trojúhelníkový – podobně, jako třeba televizní vysílač Kojál, vysoký 360 metrů. Ten stonek onen neznámý oloupal, dužinu rozřezal na plátky, rozklepal paličkou jako řízky, máčel týden ve vodě, poskládal na sebe dvě vrstvy těch šáchorových řízků kolmo k sobě, vylišoval a v lisu nechal uschnout. Pak už jen stačilo uhladit povrch a mohl psát. Šlo to mnohem rychleji než tesání do kamene, materiál byl dostatečně pevný, pružný a zároveň lehký. Faraon pochopil význam této novinky a přivlastnil si monopol na výrobu i prodej. Mohl si to dovolit, onen vhodný druh šáchoru rostl tehdy jenom v zemi, kde byl neomezeným pánem. „Patřící králi“ se staroegyptsky řeklo „papuro“. Z toho vzniklo označení „papyrus“, kterým nazýváme tento materiál i rostlinu, z níž se vyráběl.

Dnes už se papyrus vyrábí jenom jako atrakce pro turisty. Byl vystřídán pergamenem, který byl ještě lepší, ale také dražší. Je to zpracovaná oslí nebo kozí kůže. Z jednoho osla byly 4 stránky, z kozy jenom 2. Na knihu, která měla 1000 stran, to bylo pořádné stádo dobytka. I když takovou knihu mohl odnést jen fyzicky zdatný jedinec, mnozí si ji vzhledem k ceně pro jistotu přikovali železným kruhem a řetězem ke zdi. Pro významné rozšíření čtenářské obce proto byla významná technologická loupež čínského vynálezu – papíru. I když ho v Číně znali už v době užívání egyptského papyru, nechávali si ho, stejně jako další vynálezy, pro sebe. Dnes pro změnu sami vydělávají napodobováním vynálezů odjinud, jen obtížně budete

hledat třeba elektroniku, na níž není napsáno „made in China“.

Díky elektronice dnes můžeme nosit v kapse celou „knihovnu“, ale neohrnujme nos nad papyrem. Egypťané se naučili slepovat jednotlivé čtverce veliké asi 40x40 cm do pásů navinutých na dřevěné tyčky, aby se na jeden svitek vešel celý spis. Nejdělsí svitek našel pan Harris, a proto se podle něho jmenuje, i když by bylo spravedlivější, kdyby se jmenoval podle autora. Ten svitek je dlouhý 40 a půl metru. Psaní i čtení tak dlouhých řádků by vyžadovalo slušný turistický výkon, při čtení i dobrou paměť, aby člověk věděl, na kterém řádku má pokračovat. Proto psali do sloupců a při psaní a čtení převíjeli papyrus z jedné tyčky na druhou.

Písmo umožnilo zaznamenat myšlenky a objevy, na které mohli navazovat další myslitelé a objevitelé. Bez možnosti zapisovat by musel každý začínat zase od začátku a tak bychom se moc daleko nedostali. Nebýt vynálezu písma a papyru, předávaly by se také všechny informace jenom ústně. A všichni víme, jak to dopadá, když hrajeme „tichou poštou“. Kdoví, co by dnes z biblického nebo jiných starověkých textů zbylo. Asi tisíce různých verzí a velikánské hádání o to, která je ta pravá. Proto je pro nás velmi cenné to, že máme text zapsaný a že také máme odborníky, kteří ho dokážou přechít z toho, co z těch prastarých svitků zbylo a bylo nalezeno.

V těchto dnech si připomínáme 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Moravu. Mimo jiné jim vděčíme za to, že do naší země přinesli písmo vymyšlené speciálně pro slovanský jazyk. V době, kdy církevním i vědeckým světem vládla latina a řečtina, obhájili rovnoprávnost staroslověnštiny u papeže, tehdejší nejvyšší evropské autority. Morava byla v té době v Evropě jedinou zemí (pomineme-li Itálii a Řecko), kde měli Bibli v národním jazyce a tímtež také slavili mši. Můžeme to cyrilometodějské výročí brát i jako výzvu k zamýšlení nad tím, jak dnes zacházíme se svým rodným jazykem my.

Václav Trmač, farář

Pozvánky

Policie České republiky
Územní odbor Blansko-Vyškov
ve spolupráci s Městem Blansko zvou na

Den s Policí ČR

ve středu 19. června 2013 od 8.30,
ASK Blansko

08.45–09.05 činnost a výcvik služebních psů
 Policie ČR

09.10–09.30 činnost jednotky Hasičského záchranného sboru při vyproštění osob z havarovaného vozidla v součinnosti se Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje

09.35–10.00 Speciální pořádková jednotka Policie ČR

10.00 – 10.30 přistání a prohlídka vrtulníku

10.35 – 11.15 činnost a výcvik jízdní policie Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje

Ukázka techniky:

Policie České republiky
 Hasičského záchranného sboru
 Městské policie Blansko
 Zdravotnické záchranné služby
 Celní správy

Doprovodný program:

pro děti jsou připraveny různé soutěžní disciplíny, výuka první pomoci u základních typů poranění, prezentace Besip, ukázka funkčních rádiem řízených modelů, simulátor převrácení se ve vozidle a simulátor nárazu

Změna sledu jednotlivých ukázek vyhrazena, časy jsou pouze orientační.

**Pozvánka na XIV. ročník župních
 lehkooletických závodů žactva**

„Memoriál br. Jaroslava Daňka“

Kdy: neděle 16. 6. 2013

Kde: Jedovnice, sokolské hřiště Na Kopci

Prezence: 8.00–8.45

Začátek: 9.00

Kategorie:

0. kategorie děti do 5 let
 I. kategorie předškolní děti a 1. třída
 II. kategorie 2. a 3. třída
 III. kategorie 4. a 5. třída
 IV. kategorie 6. a 7. třída
 V. kategorie 8. a 9. třída

Každá kategorie je ještě rozdělena na dívky a chlapce.

Disciplíny:

sprint – 40 m (0. a I. kat.), 50 m (II. a III. kat.), 60 m (IV. a V. kat.)

skok daleký (3 pokusy)

hod míčkem (3 pokusy, měří se nejdelší pokus) – 0. až III. kat.

hod koulí (3 pokusy, měří se nejdelší pokus) – IV. a V. kat.

vytrvalostní běh

Součet bodů ze všech čtyř disciplín určí vítěze v jednotlivých kategoriích. Závodníci na 1., 2. a 3. místě obdrží diplomy. Pořadí v jednotlivých disciplínách se nevyhlašuje.

Občerstvení pro účastníky zajištěno.

Přihlášky (počet závodníků) do 11. 6. 2013

mailem: sokoljedovnice@centrum.cz

telefonicky: 606 248 990 náčelnice Svatava Paarová, 733112516 náčelník Jaroslav Vávra nebo na adresu: TJ Sokol Jedovnice, Habeš 518, 679 06 Jedovnice

**Klub mládeže Jedovnice
 pořádá v pátek 21. 6. 2013
 TURNAJ VE STOLNÍM TENISE**

Místo konání: Klubovna mládeže
 v bývalém lihovaru (ul. Na Kopci)
 Začátek turnaje v 17 hodin, startovné 20 Kč

Závěrečný koncert žáků ZUŠ

Čtvrtek 27. června, kulturní dům Jedovnice

16.00 – otevření výstavy prací výtvarného oboru, vystoupení dechového orchestru mladších žáků

16.30 – zahájení programu v sále (taneční a hudební obor)

20.00 – Večerní hodová zábava u kulturního domu

21.00 – Moravská beseda, volná zábava

Neděle 30. 6.

Hodová mše ke cti patronů kostela i městyse, sv. Petra a Pavla – za účasti krojovaných stárků a stárků

Koncerty Tanečního orchestru ZUŠ Jedovnice

Neděle 9. června Ostrov u Macochy

v 15 hodin – Šamalíkova míle – sportovní a kulturní odpoledne

Sobota 15. června Brno – náměstí Svobody

v 15 hodin – Mozartovy děti – přehlídka orchestrů v rámci festivalu Brno – město uprostřed Evropy

Neděle 16. června Jedovnice – vylétiště

Barachov v 15 hodin – Promenádní koncert

Neděle 30. června Blansko – náměstí Svobody
v 10 hodin – Promenádní koncert

Pozvánka na hody v Jedovnicích

Stejně jako loni, i tento rok se probouzí tradice Jedovnických krojovaných hodů.

Oproti loňskému roku bude sobotní program obohacen o Hanáckou besedu, kterou právě zkusíme spolu s besedou Moravskou.

Po loňsku jsme se rozhodli kromě dechovkové hodové zábavy uspořádat i páteční „čoch“.

Doufáme, že se druhé hody vydaří stejně jako ty první, což nebude možné bez vás a vaší přízně. Přijďte a bavte se.

Pátek 28. 6.

18.00 – Mše

19.00 – Stavění máje u kulturního domu

20.00 – Taneční zábava („čoch“)

Sobota 29. 6.

9.00 – Zahájení hodů, zvaní místních občanů

13.00 – Slavnostní průvod obcí s muzikou, vyvádění stárků

16.30 – Příchod krojovaného průvodu pod máji, čtení hodového práva, Moravská beseda

18.00 – Hanácká beseda

STREET DANCE KEMP EUROPE 2013

– 10. výročí

Rok co rok se dvou a půl tisícové městečko Jedovnice u Brna mění na pomyslnou světovou metropoli, kde se během několika dní objeví až šest tisíc tanečníků a příznivců street dance. Letos tomu bude již po desáté,

co se začátkem prázdnin od 4. do 14. července bude konat Street dance kemp SDK EUROPE, který představuje nejprestižnější světový meeting street dance tanečníků. Z původního soustředění brněnské taneční skupiny Beat Up se v průběhu let stala akce, na kterou loni zavítali tanečníci z 50 zemí světa a která nabízí přes 300 tanečních workshopů. SDK EUROPE se můžou zúčastnit nejen zkušební tanečníci, ale i úplní začátečníci. V průběhu těchto deseti dnů tanečníci nejenže nabývají nové vědomosti a učí se novým tanečním technikám, ale od středy 10. července v jednotlivých disciplínách také soutěží. Právě v Jedovnicích se bude konat finále soutěží, jejichž předkola se konala v Kazachstánu, Rusku, Španělsku, Německu, Švédsku, Lotyšsku, Rumunsku, ČR, Itálii, Slovensku, Francii a Polsku. Bude zde tedy možné shlédnout to nejkvalitnější světové tancování, zejména tanečníky z Japonska a USA. Významnost této akce dokládá i fakt, že účast na této akci přislíbil i hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek. Jelikož se jedná o jubilejní 10. ročník, chtěli bychom **pozvat všechny obyvatele Jedovnic na 6. 7. 2013, kdy se v areálu uskuteční koncert** v rámci Red Bull Tour Bus, na němž vystoupí světoznámé kapely N.O.H.A., PSH a mnoho dalších.

Ti, kteří se prokáží občanským průkazem jako obyvatelé Jedovnic, budou mít na koncert vstup zcela ZDARMA.

Nebojte se a buďte součástí největší světové street dance akce všech dob! Všichni jste srdečně zváni. Více informací naleznete na www.sdkeurope.com.

*Divadelní společnost HÁTA Praha
pro Vás připravuje v kinosále KD
Jedovnice divadelní představení*

Na správné adrese

pátek 29. listopadu 2013

začátek v 19.00 hodin, kinosál KD Jedovnice

Předprodej vstupenek bude zahájen od května 2013 v Informačním středisku na náměstí (knihovna), tel. 516 442 284.

Autor: Marc Camaletti, režie: Marie Lorencová
V představení hrají: Lucie Zedníčková, Adéla Gondíková, Jana Zenáhlíková, Ivana Andrišová, Veronika Jeníková, Ludmila Molínová, Marcela Nohýnková, Lucie Svobodová, Olga Želenská, Daniel Rous, Martin Zounar, Zdeněk Mahdal, Pavel Vondra, Zbyšek Pantůček, Michal Jagelka, Martin Sobotka

Bystřec v Moravském zemském muzeu

23. dubna 2013 proběhla v Moravském zemském muzeu (Brno, Zelný trh 6) vernisáž výstavy *Bystřec – založení, život a zánik středověké vsi*. Na vernisáži sebe, Sokol i Jedovnice skvěle reprezentoval vystoupením ženský pěvecký sbor Píseň. Výstava potrvá do 31. prosince 2013 a určitě stojí za zhlédnutí. K vidění je řada nálezů, nejzajímavější je patrně rekonstrukce části několika usedlostí „v životní velikosti“. Nenechte si tuto příležitost ujít.

Obec předběžně plánuje na září zájezd na výstavu pro ty, kdo by se sami hůře do Brna dostávali.

Reklamy – inzerce

MGR. ELLEN MÁLKOVÁ - JAZYKOVÉ STUDIO

NABÍZÍ OD ŠKOLNÍHO ROKU 2013/2014

KURZY ANGLICKÉHO JAZYKA VŠECH ÚROVNÍ

- Úspěšné pokračování kurzů ze školního roku 2012/2013
- Otevření nových kurzů všech úrovní
- Nový kurz pro úplné začátečníky!
- Konverzace s rodilou mluvčí
- Cena od 85,- Kč za 1 vyučovací hodinu
- Místo výuky – školící středisko firmy Koplast v Jedovnicích

Při jednorázové platbě na školní rok 2013/2014

do 30. června 2013 sleva 10%

Informace na malkova.ellen@seznam.cz

JOIN US AND SPEAK ENGLISH FLUENTLY!

KOVOMAT Jedovnice

Havlíčkovo náměstí 44

*Dům s modrou fasádou v čele náměstí s nápisem
„Voda, plyn, topení“*

Nabízíme:

- Spojovací materiál
- Elektroinstalační materiál
- Vodoinstalační materiál
- Nářadí
- Zahrada + hobby
- a mnoho dalšího...

**Zajišťujeme vodoinstalační
a topenářské montáže**

Kontakty:

Tel: 608 620 550

Email: kovomat.jedovnice@centrum.cz

www.kovomat-jedovnice.cz